

ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱՅԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

FREEDOM OF INFORMATION CENTER OF ARMENIA

**ԴՈՒ ՏԵՂՅԱԿ ԼԻՆԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԵՍ
YOU HAVE A RIGHT TO KNOW**

տ ե ղ ե կ ա գ ի ր / b u l l e t i n N 4 0

ա պ ռ ի լ / a p r i l 2 0 1 3

Հրատարակվում է 2001 թվականից/ Published since 2001

www.foi.am

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ/CONTENT

ՏԱ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ԻԱԿ-ը դատի է տվել Ազգային ժողովին.....	5
Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան պարտավոր է պատասխանել 5 օրում.....	6
ԻԱԿ-ն ընդդեմ ՀՀ ԿԱ Ազգային անվտանգության ծառայության.....	6
Վարչական դատարանը նմանատիպ գործերով կայացրել է տարբեր վճիռներ.....	7
«Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ի տնօրենը ենթարկվեց վարչական պատասխանատվության տեղեկություն չտրամադրելու համար.....	8
ԻԱԿ-ն ընդդեմ «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի.....	9
ԻԱԿ-ն ընդդեմ ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ ՖՆ Լիցենզավորման գործակալության և ՀՀ ՖՆ Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության.....	10

ՏԱ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պետական մարմինները 30 հազարից ավել էլեկտրոնային հարցում-դիմումներ են ստացել.....	12
Կոռուպցիան այնպես, ինչպես կա.....	16
Նախագահականից դրամաշնորհներ ստացած կազմակերպությունները չեն հայտնաբերվում.....	18
305 մլն դրամ բյուջեից՝ որպես պարգևատրում.....	20

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՎԵՃԵՐԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՏՎԽ կարծիքը Սուսաննա Բաղդասարյանը «Հայք» թերթի խմբագրության, «Հայք» թերթի թղթակից Արման Գալոյանի, Սվետլանա Առաքելյանի դեմ հայցի վերաբերյալ.....	25
ՏՎԽ-ի կարծիքը Տիգրան Ուրիխանյանն ընդդեմ Էդգար Բարսեղյանի դատական գործի վերաբերյալ.....	27
ՍԵՎ ՑՈՒՑԱԿ - 2012, 1-ին եռամսյակ.....	30

ENGLISH VERSION

BLACK LIST, 1st quarter, 2013.....	31
The FOICA filed a lawsuit against the RA National Assembly.....	32
FOICA vs. the RA National Security Service.....	32
The head of the "Daughter Marianna" Co. Ltd was imposed to pay an administrative penalty for not providing information.....	33
Football Federation of Armenia must answer in 5 days.....	33
FOICA vs. RA Ministry of Finance, Licensing Agency of RA MF and Financial Oversight Inspectorate of RA MF.....	34
FOICA vs. "Ashtarak kat" CJSC.....	35
Over 30.000 electronic requests in 1 year.....	36
The Office to the RA President has allocated AMD 500 milliom to 31 NGOs.....	40
The Office to the RA President has allocated AMD 500 milliom to 31 NGOs.....	40

Ծրագրի ղեկավար՝ Շուշան Դոյդոյան
Project Director Shushan Doydoyan

«Դու տեղյակ լինելու իրավունք ունես» տեղեկագիրը հրապարակվում է Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի կողմից իրականացվող «Տեղեկատվության ազատությունը որպես համայնքային մասնակցության միջոց» ծրագրի շրջանակում, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության տրամադրած աջակցությամբ:

Հոդվածներում արտահայտված տեսակետները հեղինակային են և չեն արտահայտում ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության տեսակետը:

ԻԱԿ-ը դատի է տվել Ազգային ժողովին

2013թ.-ի ապրիլի 8-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հայց է ներկայացրել դատարան ընդդեմ ՀՀ Ազգային ժողովի՝ տեղեկատվության տրամադրումն առանց պատշաճ հիմնավորման մերժելու համար: ԻԱԿ-ը դատարանից խնդրել է ճանաչել Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի խախտման փաստը և ՀՀ Ազգային ժողովին պարտավորեցնել տրամադրել հայցվող տեղեկությունները:

2012թ.-ի նոյեմբերի 22-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմամբ դիմել էր ՀՀ Ազգային ժողովին և խնդրել էր հայտնել տեղադրված են արդյո՞ք ՀՀ Ազգային ժողովի պաշտոնական ինտերնետային կայքում ՀՀ Աժ նախագահի կարգադրությունները, ինչպես նաև խնդրել էր տրամադրել ՀՀ Աժ նախագահի 2012թ.-ի առաջին կիսամյակի կարգադրությունների պատճենները:

Հարցման պատասխանը չստանալով՝ 2012թ. դեկտեմբերի 5-ին ԻԱԿ-ը տեղեկատվություն ստանալու կրկնակի հարցում էր ներկայացրել Աժ-ին: Նույն օրը՝ դեկտեմբերի 5-ին, Աժ-ն էլեկտրոնային տարբերակով պատասխանել էր, որ տեղեկատվությունը տրամադրելու համար անհրաժեշտ է կատարել լրացուցիչ աշխատանք, և այն կտրամադրվի 30-օրյա ժամկետում: Սակայն, ըստ էության պատասխան Աժ-ն տրամադրեց ոչ թե 30-օրյա ժամկետում, այլ 2013թ.-ի մարտի 4-ին՝ հարցումն ուղարկելուց շուրջ 4 ամիս հետո: Ընդ որում, Աժ-ն տրամադրել էր թերի պատասխան, քանի որ ըստ հերթական համարների չէր ներկայացրել 12 կարգադրությունների պատճեն:

2013թ.-ի մարտի 7-ին ԻԱԿ-ը կրկին հարցմամբ դիմեց Աժ-ին՝ խնդրելով տրամադրել նաև չտրամադրված 12 կարգադրությունների պատճենները: Սակայն, Աժ-ն մերժեց տրամադրել դրանք՝ պատճառաբանելով, որ տվյալ կարգադրությունները պարունակում են աշխատողի վերաբերյալ անձնական տվյալներ:

Աժ-ն չէր նշել մերժման որևէ իրավական հիմք, չէր ներկայացրել որևէ պատճառաբանություն, թե ինչ տվյալների մասին է խոսքը, որպեսզի ԻԱԿ-ը կարողանար գնահատել արդյոք իսկապես նման տվյալներն անձնական են, թե՛ ոչ: ՀՀ Ազգային ժողովի այս մերժման իրավաչափությունն էլ հենց բողոքարկել է Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը դատական կարգով: 2013թ.-ի ապրիլի 8-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հայց է ներկայացրել դատարան ընդդեմ ՀՀ Ազգային ժողովի՝ տեղեկատվության տրամադրումն առանց պատշաճ հիմնավորման մերժելու համար: ԻԱԿ-ը դատարանից խնդրել է ճանաչել Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի խախտման փաստը և ՀՀ Ազգային ժողովին պարտավորեցնել տրամադրել հայցվող տեղեկությունները:

Դատական գործի մանրամասներին, ԻԱԿ հայցադիմումին կարող եք ծանոթանալ <http://www.foi.am/hy/all-cases/item/1189/>:

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան պարտավոր է պատասխանել 5 օրում

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը քաղաքացի Աշոտ Մնացականյանի խնդրանքով գրավոր հարցում է ուղղել Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանին՝ պարզաբանելու, թե ինչու Մնացականյանը, տոմս ունենալով հանդերձ, չի կարողացել դիտել Հայաստան-Չեխիա ֆուտբոլային խաղը:

Ի ԱԿ իրավաբան Գեուրգ Հայրապետյանը խնդրել է հայտնել, թե ովքեր կամ որ կազմակերպությունն է պատասխանատու 2013թ.-ի մարտի 26-ին Հայաստան-Չեխիա ֆուտբոլային հանդիպման տոմսերի ստուգման եւ տոմս ձեռք բերած քաղաքացիների ներկայությունը կազմակերպելու եւ ապահովելու համար:

«Նախատեսվում է արդյոք փոխհատուցել վերանշյալ ֆուտբոլային հանդիպման տոմսեր ձեռք բերած այն քաղաքացիների կրած նյութական վնասները, ում արգելվել է մուտք գործել մարզադաշտ, եթե այո, ապա ո՞վ կամ ո՞ր մարմին է տրամադրելու փոխհատուցում եւ ի՞նչ ընթացակարգով», - նշված է գրավոր հարցման մեջ:

Հիշեցնենք, որ «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի համաձայն՝ տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5-օրյա ժամկետում:

Այս պատասխանից է կախված, թե ում դեմ հայց կներկայացնեն տուժողները, ովքեր փոխհատուցում չստանալու դեպքում, որոշել են գնալ մինչեւ վերջ եւ հաստատել արդարություն:

Սղբյուրը՝ www.Iragir.am

ԻԱԿ-ն ընդդեմ ՀՀ ԿԱ Ազգային անվտանգության ծառայության

2013թ.-ի ապրիլի 5-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հայց ներկայացրեց ՀՀ Վարչական դատարան՝ դատարանից խնդրելով ճանաչել Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն ՀԿ-ի՝ տեղեկատվության ազատության եւ ողջամիտ ժամկետում պատշաճ պատասխան ստանալու իրավունքների խախտման փաստը եւ պարտադրել ԱԱԾ-ին ԻԱԿ-ին տրամադրել սպառիչ տեղեկատվություն:

2013թ.-ի փետրվարի 11-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմամբ դիմել էր ՀՀ Կառավարությանն առընթեր Ազգային անվտանգության ծառայությանը՝ խնդրելով տրամադրել հետեւյալ տեղեկությունները.

«ԽՍՀՄ գոյության ժամանակաշրջանում գաղտնագրված տեղեկությունների գաղտնիության աստիճանի վերանայման կարգի մասին՝ համաձայնագրի շրջանակներում.

1. Ո՞ր տեղեկությունների գաղտնիության աստիճանն է վերանայվել:

2. Ովքե՞ր կարող են դիմել գաղտնագրված տեղեկությունները ստանալու համար:
3. Գաղտնագրված տեղեկությունները ո՞ր մարմնից կարելի է ստանալ:
4. Խնդրում եմ տրամադրել 18.04.2011թ. ստորագրված «ԽՍՀՄ գոյության ժամանակաշրջանում գաղտնագրված տեղեկությունների գաղտնիության աստիճանի վերանայման կարգի մասին» համաձայնագրի պատճեն»:

2013թ.-ի փետրվարի 21-ին ԱԱԾ-ն տրամադրել է թերի պատասխան: ԻԱԿ-ը ԱԱԾ-ի պատասխանը համարել է թերի, քանի որ ԱԱԾ-ն ըստ էության չէր

պատասխանել ԻԱԿ-ի ներկայացրած հարցերին, ինչպես նաև չէր տրամադրել խնդրված համաձայնագրի պատճենը:

2013թ.-ի մարտի 7-ին տեղեկություն ստանալու գրավոր կրկնակի հարցմամբ Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը նորից դիմեց ԱԱԾ-ին՝ սակայն կրկին ստացավ նույն թերի պատասխանը:

Արդյունքում, 2013թ.-ի ապրիլի 5-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հայց ներկայացրեց ՀՀ Վարչական դատարան՝ դատարանից խնդրելով ճանաչել Ինֆորմացիայի ազատության կենտ-

րոն ՀԿ-ի՝ տեղեկատվության ազատության եւ ողջամիտ ժամկետում պատշաճ պատասխան ստանալու իրավունքների խախտման փաստը եւ պարտադրել ԱԱԾ-ին ԻԱԿ-ին տրամադրել սպառիչ տեղեկատվություն:

ԻԱԿ-ի՝ 2013թ.-ի ապրիլի 5-ին ՀՀ վարչական դատարան ներկայացված հայցադիմումին կարող եք ծանոթանալ այստեղ՝

[http://www.foi.am/hy/all-cases/item/1210/:](http://www.foi.am/hy/all-cases/item/1210/)

Վարչական դատարանը նմանատիպ գործերով կայացրել է տարբեր վճիռներ

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի նախաձեռնած նույնական 2 դատական գործերով ՀՀ վարչական դատարանը կայացրել է 2 բացարձակ տարբեր վճիռներ:

2011թ.-ի նոյեմբերի 12-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը տեղեկատվություն ստանալու հարցմամբ դիմել էր «Աշտարակ-Կաթ» ՓԲԸ-ին՝ խնդրելով հայտնել կազմակերպության կաթնամթերքը արտադրվում է բնակա՞ն կաթից, թե՛ կաթնափոշուց, ինչպես նաև տրամադրել ցանկը, թե կազմակերպության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և/կամ որ արտադրատեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է: Նույնաբովանդակ հարցմամբ ԻԱԿ-ը 2011թ.-ի նոյեմբերի 18-ին դիմել էր նաև «Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ին: 2 կազմակերպություններն էլ ԻԱԿ-ի հարցումը թողել էին անպատասխան: 2011թ.-ի դեկտեմբերի 6-ին ԻԱԿ-ը կրկնակի հարցումներով դիմել էր «Աշտարակ-Կաթ» ՓԲԸ-ին և «Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ին, սակայն կրկնակի հարցմամբ էլ պահանջվող տեղեկությունները չէին տրամադրվել:

2011թ.-ի դեկտեմբերի 19-ին ԻԱԿ-ը 2 կազմակերպությունների անգործությունը վիճարկեց դատական կարգով՝ հայցով դիմելով ՀՀ վարչական դատարան և խնդրելով պարտավորեցնել կազմակերպություններին տրամադրել ամբողջական տեղեկատվություն, ինչպես նաև տեղեկությունները չտրամադրելու համար կազմակերպությունների տնօրեններին ենթարկել վարչական պատասխա-

նատվության: Երկու դեպքում էլ դատարանը գործը վարույթ էր ընդունել միայն կազմակերպությունների տնօրեններին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասով:

«Դուստր Մարիաննա»-ի գործով ՀՀ վարչական դատարանը (դատավոր Ա. Դարբինյան) վճիռ կայացրեց 2013թ.-ի փետրվարի 19-ին, որով ամբողջությամբ բավարարեց ԻԱԿ-ի հայցը՝ «Դուստր Մարիաննա» ընկերության տնօրենին տեղեկություն չտրամադրելու համար ենթարկելով վարչական պատասխանատվության և պարտավորեցնելով փոխհատուցել ԻԱԿ-ի կատարած դատական ծախսերը:

Իսկ «Աշտարակ-Կաթ»-ի գործով ՀՀ վարչական դատարանը (դատավոր Ա. Միրզոյան) վճիռ կայացվեց 2013թ.-ի մարտի 26-ին և ամբողջությամբ մերժեց ԻԱԿ-ի հայցը:

Դատական գործերի մանրամասներին, ԻԱԿ հայցադիմումներին և դատարանի վճիռներին կարող եք ծանոթանալ <http://www.foi.am/hy/all-cases/item/962/> և <http://www.foi.am/hy/all-cases/item/961/>:

«Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ի տնօրենը ենթարկվեց վարչական պատասխանատվության տեղեկություն չտրամադրելու համար

2013թ.-ի փետրվարի 19-ին ՀՀ վարչական դատարանն իր վճռով որոշեց վարչական պատասխանատվության ենթարկել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ի տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին՝ Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի հարցումներից պատասխան չտրամադրելու համար:

2011 թ.-ի նոյեմբերի 18-ին ԻԱԿ-ը տեղեկատվություն ստանալու գրավոր հարցում էր ուղարկել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին՝ խնդրելով տեղեկություններ կազմակերպության արտադրած կաթնամթերքի վերաբերյալ: Կազմակերպությունն ԻԱԿ-ի հարցումը թողել էր անպատասխան: 06.12.2011թ.-ին ԻԱԿ-ը կրկնակի հարցմամբ էր դիմել ՍՊԸ-ին:

Կրկնակի հարցմանն ի պատասխան՝ 2011թ.-ի դեկտեմբերի 16-ին ՍՊԸ-ն հայտնել էր, որ ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկությունը մակնշված է կազմակերպության արտադրանքի յուրաքանչյուր տուփի վրա, ինչպես նաև հետաքրքրող տեղեկությունները ստանալու համար հղում էր արել կազմակերպության կայքին: Սակայն ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկություններն առկա չէին ոչ կազմակերպության արտադրանքի տուփերի վրա, ոչ էլ կայքում:

2011թ.-ի դեկտեմբերի 19-ին ԻԱԿ-ը հայցով դիմեց ՀՀ վարչական դատարան՝ խնդրելով պարտավորեցնել «Դուստր Մարիաննա» ՍՊԸ-ին տրամադրել ամբողջական տեղեկատվություն, ինչպես նաև տեղեկությունները չտրամադրելու համար ՍՊԸ-ի

տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին ենթարկել վարչական պատասխանատվության: Դատարանը գործը վարույթ էր ընդունել միայն կազմակերպության տնօրենին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասով:

2013թ.-ի փետրվարի 19-ին կայացրած վճռով ՀՀ վարչական դատարանն ամբողջությամբ բավարարեց ԻԱԿ-ի հայցը՝ «Դուստր Մարիաննա» ընկերության տնօրենին տեղեկություն չտրամադրելու համար ենթարկելով վարչական պատասխանատվության՝ տուգանքի՝ 80.000 ՀՀ դրամի չափով (30.000 ՀՀ դրամ ԻԱԿ-ի առաջին հարցմամբ եւ 50.000 ՀՀ դրամ ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցմամբ խնդրվող տեղեկությունները չտրամադրելու համար), ինչպես նաև պարտավորեցնելով «Դուստր Մարիաննա» ընկերության տնօրեն Տիգրան Վարդանյանին փոխհատուցել ԻԱԿ-ի կատարած՝ 100.000 ՀՀ դրամ դատական ծախսերը և 3.000 ՀՀ դրամ վճարած պետական տուրքի գումարը:

Դատական գործի մանրամասներին, ԻԱԿ հայցադիմումին և դատարանի վճռին կարող եք ծանոթանալ <http://www.foi.am/hy/all-cases/item/962/>:

ԻԱԿ-ն ընդդեմ «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի

Վճռի հրապարակումը մի քանի անգամ հետաձգվեց նախ մինչև 2013թ.-ի հունվարի 23-ը, ապա մինչև 2013թ.-ի մարտի 5-ը: Դատարանն 2013թ.-ի մարտի 26-ի վճռով ամբողջությամբ մերժեց ԻԱԿ-ի հայցը:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը 2011թ.-ի նոյեմբերի 12-ին տեղեկատվություն ստանալու հարցմամբ դիմել էր «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի տնօրեն Ստեփան Ասլանյանին և խնդրել էր տրամադրել հետևյալ տեղեկությունները.

1. Ընկերության կաթնամթերքը արտադրվում է բնական կաթից, թե՞ կաթնափոշուց:
2. Խնդրում ենք տրամադրել ցանկը, թե Ձեր ընկերության կաթնամթերքներից որն է բնական կաթից, որը՝ ոչ, և/կամ որ արտադրատեսակի մեջ բնական կաթի քանակն ինչքան է:

Այս հարցումն անպատասխան մնալուց հետո՝ 06.12.2011թ.-ին, ԻԱԿ-ը տեղեկատվություն ստանալու կրկնակի հարցում է ուղարկել «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ին՝ խնդրելով տրամադրել վերոնշյալ տեղեկությունները: Սակայն, Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի կրկնակի հարցումը նույնպես մնաց անպատասխան:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը 2011թ.-ի դեկտեմբերի 19-ին հայց ներկայացրեց ՀՀ վարչական դատարան՝ խնդրելով պարտավորեցնել «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ին տրամադրել ամբողջական տեղեկատվություն, ինչպես նաև ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկությունները չտրամադրելու համար ՓԲԸ-ի տնօրեն Ստեփան Ասլանյանին ենթարկել վարչական պատասխանատվության:

12.01.2012թ.-ին՝ այն բանից հետո, երբ ԻԱԿ-ն արդեն հայց էր ներկայացրել դատարան, «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ից պատասխան գրություն ստացվեց, որում ՓԲԸ-ն նշել էր, որ ԻԱԿ-ի առաջին հարցմանը պատասխանել է, սակայն պատասխան նամակը հետ է վերադարձել: Ընկերությունը կից ներկայացրել էր ԻԱԿ-ի հարցման պատասխանի կրկնօրինակը:

ՀՀ վարչական դատարանը 2012թ.-ի հունվարի 23-ին որոշում կայացրեց մերժել ԻԱԿ-ի հայցադիմումը:

մը վարույթ ընդունել՝ գտնելով, որ հայցը ենթակա չէ վարչական դատարանում քննության:

2012թ.-ի փետրվարի 6-ին ԻԱԿ-ը բողոքարկեց Վարչական դատարանի որոշումը: 2012թ.-ի մարտի 5-ին ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանը՝ դատավոր Ա.Բաբայանի նախագահությամբ, ԻԱԿ-ի վերաքննիչ բողոքը բավարարել է մասնակի: Դատարանը որոշել է «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ տնօրեն Ստեփան Ասլանյանին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու պահանջի մասով ԻԱԿ-ի հայցը բավարարել, իսկ տեղեկատվություն տրամադրելուն պարտավորեցնելու պահանջի մասով մերժել է ԻԱԿ-ի հայցը:

ՀՀ Վարչական դատարանը վարույթ ընդունեց ԻԱԿ-ի հայցն ընդդեմ «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի: 2012թ.-ի օգոստոսի 7-ին տեղի ունեցած առաջին դատական նիստը հետաձգվեց: Հաջորդ դատական նախնական նիստը տեղի ունեցավ 2012թ.-ի հոկտեմբերի 4-ին, որն էլ ավարտվեց և գործը մտավ դատաքննության փուլ:

Հաջորդ դատական նիստը տեղի ունեցավ 2012թ.-ի նոյեմբերի 16-ին, որով դատաքննության փուլն ավարտվեց, եւ ՀՀ Վարչական դատարանը ԻԱԿ-ն ընդդեմ «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի գործով վճռի հրապարակման օր նշանակեց 2012թ.-ի դեկտեմբերի 5-ը: Սակայն, վճռի հրապարակումը մի քանի անգամ հետաձգվեց: Վերջապես, 2013թ.-ի մարտի 26-ի դատարանի վճռով ամբողջությամբ մերժեց ԻԱԿ-ի հայցը:

ԻԱԿ-ի հայցադիմումին, ՀՀ վարչական դատարանի՝ 23.01.2012թ.-ի որոշմանը, ՀՀ վարչական դատարանի որոշման դեմ ԻԱԿ-ի բողոքին, ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի որոշմանը կարող եք ծանոթանալ այստեղ՝

<http://www.foi.am/hy/all-cases/item/961/>:

ԻԱԿ-ն ընդդեմ ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ ՖՆ Լիցենզավորման գործակալության եւ ՀՀ ՖՆ ֆինանսական վերահսկողության տեսչության

2013թ.-ի մարտի 5-ին դատաքննության փուլն ավարտվեց: 2013թ.-ի մարտի 20-ին դատարանը հրապարակեց իր վճռը, որով ամբողջությամբ մերժեց ԻԱԿ-ի հայցը:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը 2012թ.-ի մայիսի 29-ին տեղեկատվություն ստանալու հարցումներ էր ուղարկել ՀՀ ֆինանսների նախարարության Լիցենզավորման գործակալության պետ Կարեն Թամազյանին եւ Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության պետ Սոնա Ղարիբյանին՝ խնդրելով տրամադրել հետևյալ տեղեկությունները.

1. Ստացե՞լ են արդյոք պարզեատրումներ (պարզեավճարներ, նվերներ) Լիցենզավորման գործակալության (Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության) աշխատակիցները 2011թ.-ին:
2. Եթե այո, ապա ովքե՞ր են պարզեատրվել (ըստ հաստիքների) եւ ինչքա՞ն գումարով (ի՞նչ նվերով):
3. Որքա՞ն է կազմել Լիցենզավորման գործակալության (Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության) աշխատակիցների ստացած դրամական պարզեատրումների ընդհանուր գումարը:
4. Որքա՞ն է կազմել Լիցենզավորման գործակալության (Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության) աշխատակիցների ստացած նվերներից յուրաքանչյուրի արժեքը եւ նվերների արժեքների ընդհանուր գումարը:

Ի պատասխան ԻԱԿ-ի հարցմանը՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից ստացվել էր թերի պատասխան: Պատասխանը համարվել էր թերի, քանի որ չէին տրամադրվել Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի խնդրած՝ Լիցենզավորման գործակալության եւ ֆինանսական վերահսկողության տեսչության՝ պարզեատրում ստացած աշխատակիցների եւ յուրաքանչյուրի ստացած դրամական պարզեատրումների չափի մասին տեղեկությունները (2-րդ հարցի պատասխանը):

2012թ.-ի հունիսի 26-ին ԻԱԿ-ը կրկին հարցումներ է ուղարկել՝ խնդրելով տրամադրել ամբողջական եւ սպառիչ տեղեկատվություն:

Ի պատասխան կրկնակի հարցումներին՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից ստացվել է գրություն, որով, հղում կատարելով ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքին, «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքին եւ «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքին, մերժվել է հարցումների 2-րդ կետով խնդրված տեղեկատվության տրամադրումը, այն պատճառաբանությամբ, որ դա աշխատողի անձնական տվյալի վերաբերյալ տեղեկատվություն է:

Նշենք, որ ԻԱԿ-ը խնդրել է պարզեատրում ստացած աշխատակիցների մասին տեղեկություն ըստ հաստիքների, այսինքն՝ ոչ անվանական: Բացի այդ, ՀՀ Քաղաքացիական ծառայության խորհրդի գրության համաձայն՝ քաղաքացիական ծառայողների ստացած պարզեատրումների արժեքի մասին տեղեկատվության տրամադրման սահմանափակումներ քաղաքացիական ծառայության մասին օրենսդրությամբ չկան: Վերոնշյալ 2 պայմանների համակցությունը ցույց է տալիս, որ խնդրվող տեղեկությունը չի վերաբերում անհատական քաղաքացիական ծառայողի անձնական կյանքի անձեռնմխելիությանը:

Արդյունքում, 2012թ.-ի հուլիսի 24-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հայցով դիմել է ՀՀ վարչական դատարան՝ խնդրելով.

- Գնահատել «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ-ի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի խախտման փաստը եւ ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը պարտավորեցնել տրամադրել պահանջվող տեղեկատվությունն այն մասին, թե 2011թ.-ին Լիցենզավորման գործակալության աշխատակիցները ստացած պարզեատրումների ընդհանուր գումարը:

ծակալության եւ ֆինանսական վերահսկողության տեսչության աշխատակիցներն ըստ հաստիքների ինչքան գումարով են պարգևատրվել (հարցումների 2-րդ հարցեր):

- Պահանջվող տեղեկությունների տրամադրումը ՀՀ ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի ղեկավար Արմեն Շահնազարյանի կողմից երկու անգամ մերժելու, ինչպես նաեւ ՀՀ ֆինանսների նախարարության Լիցենզավորման գործակալության պետ Կարեն Թամազյանի եւ ՀՀ ֆինանսների նախարարության Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության պետ Սոնա Ղարիբյանի կողմից տեղեկատվություն տրամադրելու հարցումներին չպատասխանելու եւ այդ ձեւով պահանջվող տեղեկատվությունը չտրամադրելու համար, նրանցից յուրաքանչյուրին տուգանել 30.000 (երեսուն հազար) դրամի չափով:

Դատական առաջին նիստը տեղի ունեցավ 2012թ.-ի նոյեմբերի 14-ին: Այս գործով նախնական դատական նիստն ավարտվեց, և գործն անցավ դատաքննության փուլ:

Հաջորդ դատական նիստը տեղի ունեցավ 2013թ.-ի մարտի 5-ին, որով դատաքննության փուլն ավարտվեց: 2013թ.-ի մարտի 20-ին դատարանը հրապարակեց իր վճռը, որով ամբողջությամբ մերժեց ԻԱԿ-ի հայցը:

ԻԱԿ-ի՝ 2012թ.-ի հուլիսի 24-ի հայցադիմումին և ՀՀ վարչական դատարանի՝ 2013թ.-ի մարտի 20-ի վճռին կարող եք ծանոթանալ այստեղ՝ <http://www.foi.am/hy/all-cases/item/1053/>:

Պետական մարմինները 30 հազարից ավել էլեկտրոնային հարցում-դիմումներ են ստացել

2012թ.-ին ՀՀ նախարարությունները ստացել են 28 հազար 902, իսկ մարզպետարանները՝ 3 հազար 629 էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում:

2013թ.-ի փետրվարի 5-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը տեղեկություն ստանալու էլեկտրոնային հարցումներով դիմեց 30 պետական մարմինների՝ ՀՀ Նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ Ազգային ժողով, ՀՀ բոլոր նախարարություններ եւ մարզպետարաններ: Այս անգամ ԻԱԿ-ը հարցումներն ուղարկեց ոչ թե փոստային ծառայության, այլ էլեկտրոնային փոստի միջոցով:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի այս նախաձեռնությունն ուներ մի քանի նպատակ. նախ ստուգել՝ արդյոք տեղեկություն տնօրինող պետական կառավարման մարմինները պատշաճ կերպով ընթացք տալիս են էլեկտրոնային փոստով ստացված հարցումներին եւ դիմումներին, եւ որքանով են օպերատիվ աշխատում այս դեպքում: ԻԱԿ-ը նաեւ նպատակ ուներ ստանալ տվյալներ այն մասին, թե ինչպես են քաղաքացիներն օգտագործում տեղեկատվական տեխնոլոգիաները պետական մարմիններին դիմելու համար, քանի դիմում կամ հարցում է մեկ տարվա կտրվածքով ներկայացվել այս կամ այն պետական մարմին: Եւ վերջապես, ԻԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցումները հնարավորություն տվեցին եւս մեկ անգամ պարզել, թե ինչպես են պետական մարմինները կիրառում «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքը, իրականացնում յուրաքանչյուրի տեղեկատվության ազատության իրավունքը:

Տեղեկություն ստանալու էլեկտրոնային հարցմամբ ԻԱԿ-ը խնդրել էր հայտնել.

1. Իրականացվում է արդյոք տվյալ գերատեսչության ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառում,
2. Եթե այո, ապա էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն իրականացվում է առանձին, թե՞ ընդհանուր:
3. Քանի՞ էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում է ստացել տվյալ գերատեսչությունը 2012թ.-ին

(եթե էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն իրականացվում է առանձին, ապա խնդրում ենք տրամադրել հարցումների քանակն առանձին, դիմումներինը՝ առանձին):

30 էլեկտրոնային հարցումներն ուղարկվել են էլեկտրոնային այն հասցեներին, որոնք նշված են տվյալ մարմինների պաշտոնական ինտերնետային կայքերում: Թեեւ ԻԱԿ-ը բոլոր հարցումներն ուղարկել էր էլեկտրոնային փոստով, սակայն դրանց մեծ մասին պատասխան տրամադրվել է թղթային, կամ նաեւ թղթային տարբերակով: Սա եւս մեկ անգամ վկայում է այն մասին, որ չկան ընթացակարգեր էլեկտրոնային հարցումները եւ դիմումները գրանցելու եւ դրանց էլեկտրոնային տարբերակով պատասխանելու համար:

Պատասխանների բովանդակությունը

30 մարմիններից 9-ը չեն պատասխանել էլեկտրոնային հարցումներին: Դրանք են՝ ՀՀ Նախագահի աշխատակազմը, ՀՀ Ազգային ժողովը, ՀՀ Տարածքային կառավարման, ՀՀ բնապահպանության, ՀՀ գյուղատնտեսության, ՀՀ էկոնոմիկայի, ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունները, ինչպես նաեւ Լոռու եւ Վայոց Ձորի մարզպետարանները: Պատասխանների վերլուծությունը կներկայացնենք 21 կառույցներից ստացված պատասխանների բովանդակության հիման վրա:

Առաջին հարցը վերաբերում էր տվյալ գերատեսչության ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառմանը: Այս հարցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը պատասխանել է, որ նախարարությունը էլեկտրոնային հարցումներ եւ դիմումներ առհասարակ չի ստացել: Իսկ ՀՀ սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունը հայտնել է, որ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն նախարարությունը չի իրականացնում: Գեղարքու-

միջի մարզպետարանն էլ այս հարցին չէր պատասխանել: ԻԱԿ-ի հարցմանը պատասխանած մնացած բոլոր մարմիններն այս հարցին տվել են լիարժեք պատասխան, ընդ որում՝ գրեթե բոլորն իրենց պատասխան գրություններում նշել են, որ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն իրականացվում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության «Մալբերի» համակարգի միջոցով:

Երկրորդ հարցով խնդրել էինք տեղեկացնել, թե տվյալ մարմնում էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն իրականացվում է միասին, թե՛ առանձին: Միակ կառույցը, որտեղ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառումն իրականացվում է առանձին, Տավուշի մարզպետարանն է: Մնացած բոլոր մարմիններն այս հարցին ի պատասխան հայտնել են, որ էլեկտրոնային հարցումներն եւ դիմումները միասնական են հաշվառվում: ՀՀ արտակարգ իրավիճակների եւ ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունների եւ Գեղարքունիքի մարզպետարանի պատասխաններում այս հարցին անդրադարձ չի կատարվել:

Երրորդ հարցին, որով խնդրվել էր ներկայացնել տվյալ մարմնի ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների քանակը, չեն պատասխանել Արարատի մարզպետարանը, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների եւ ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունները: Մնացած մարմինները ներկայացրել են ստացված էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների կամ ընդհանուր քանակը, կամ էլ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների քանակն առանձին:

ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունը հայտնել է, որ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառում չի իրականացնում, իսկ Արմավիրի մարզպետարանը էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների առանձնացված թիվ չի նշել, քանի որ մարզպետարանում իրականացվում է բոլոր եղանակներով ստացված հարցումների եւ դիմումների ընդհանուր հաշվառում: Ուստի, վերոնշյալ մարմինների ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների քանակը չենք կարող համեմատել, քանի որ առանձնացված տվյալներ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների վերաբերյալ չեն տրամադրվել:

Սյունիքի մարզպետարանը նշել է նաեւ իր ստացած գրավոր եւ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների ընդհանուր քանակը. մարզպետարանի ստացած 26 հարցումներից էլեկտրոնային տարբերակով ներկայացված են եղել 11-ը, իսկ 2.431 դիմումներից էլեկտրոնային տարբերակով ներկայացվել են միայն 7-ը:

Ստացված հարցումների եւ դիմումների ընդհանուր թվեր նշել է նաեւ Տավուշի մարզպետարանը. Տավուշի մարզպետարանը ստացել է 6 հարցում, որոնցից ոչ մեկը ներկայացված չի եղել էլեկտրոնային տարբերակով, եւ 1.532 դիմում, որոնցից էլեկտրոնային են եղել միայն 3-ը:

Այսպիսով, ստացված պատասխանների համեմատությունը ցույց է տալիս, որ **2012թ.-ի ընթացքում էլեկտրոնային տարբերակով ամենաշատ հարցումներ եւ դիմումներ ստացել է ՀՀ սփյուռքի նախարարությունը՝ 12.765 հարցում եւ դիմում: Հաջորդը ՀՀ ֆինանսների նախարարությունն է, որը 2012թ.-ին ստացել է 8.601 էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում: Էլեկտրոնային տարբերակով ամենաշատ հարցումներ եւ դիմումներ ստացած 3-րդ մարմինը ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունն է՝ 5.027 էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում:**

Մարզպետարաններից էլեկտրոնային տարբերակով ամենաշատ հարցումներ եւ դիմումներ ստացել է Արագածոտնի մարզպետարանը՝ 2.099 հարցում եւ դիմում:

Այսպիսով, 18 նախարարություններից միայն 3-ի՝ ՀՀ սփյուռքի, ՀՀ ֆինանսների եւ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունների՝ 2012թ.-ին ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների թիվը գերազանցում է 25.000-ը:

2012թ.-ին միայն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունն է, որ էլեկտրոնային որեւէ հարցում կամ դիմում չի ստացել:

2012թ.-ին էլեկտրոնային տարբերակով ամենաքիչ հարցումներ եւ դիմումներ ստացել են Տավուշի, Շիրակի, Սյունիքի եւ Գեղարքունիքի մարզպետարանները: Տավուշի մարզպետարանը ստացել է էլեկտրոնային 3 դիմում (էլեկտրոնային հարցում չի ստացել), Շիրակի մարզպետարանը՝ 16, Սյունիքի մարզպետարանը՝ 18, իսկ Գեղարքունիքի մարզպետարանը՝ 21 հարցում եւ դիմում:

Նախարարություններից էլեկտրոնային տարբերակով ամենաքիչ հարցումներ եւ դիմումները ստացել է 33 քաղաքաշինության նախարարությունը՝ 77 հարցում եւ դիմում:

ԻԱԿ-ի հարցմանը պատասխանած բոլոր նախարարությունները միասին 2012թ.-ին ստացել են 28.902 էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում, իսկ մարզպետարանները՝ 3.629 էլեկտրոնային հարցում եւ դիմում:

Այսպիսով, էլեկտրոնային հարցումների մեծ քանակը ենթադրում է պետական կառավարման մարմինների աշխատառժի որոշ փոփոխություններ.

- նախ, էլեկտրոնային հարցմամբ դիմած քաղաքացին ակնկալում է էլեկտրոնային պատասխան, ինչն ավելի արդյունավետ է ժամկետների առումով, ուստի ոչ ուշ ապագայում կարիք կառաջանա ստեղծել համապատասխան տեխնիկական պայմաններ պետական կառավարման, ինչպես նաեւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների համար քաղաքացիների էլեկտրոնային հարցումները եւ դիմումները գրանցելու եւ դրանց էլեկտրոնային տարբերակով պատասխանելու համար,
- էլեկտրոնային հարցումների լայն կիրառությունը ստեղծում է օրենսդրական փոփոխությունների անհրաժեշտություն. մինչ օրս «Տեղեկատվության ազատության մասին» 33 օրենքում հստակորեն սահմանված չեն էլեկտրոնային հարցումը եւ էլեկտրոնային հարցմանն ընթացք տալու կարգը,
- վեջապես, անհրաժեշտ է ապահովել պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների պատասխանատու պաշտոնյաների գիտելիքների բարձրացում տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաների ոլորտում, ինչն արդյունավետ աշխատանքի կարելու գույն նախապայման է:

Պատասխանների բովանդակությունը SU տեսանկյունից

Ինչպես նշեցինք, ԻԱԿ-ը 33 Նախագահի աշխատակազմին, 33 Ազգային ժողովին, 33 բոլոր նախարարություններին եւ բոլոր մարզպետարաններին ներկայացրել էր 30 հարցում, որոնցից պատասխան ստացել է 21-ը (70%), իսկ 9-ը (30%)

մնացել է անպատասխան: Ընդ որում, 9 լուռ մերժումներից 5-ի հեղինակը նախարարություններն են (33 Տարածքային կառավարման, 33 բնապահպանության, 33 գյուղատնտեսության, 33 էկոնոմիկայի, 33 էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունները), 2-ինը՝ մարզպետարաններ (Լոռու եւ Վայոց Ձորի մարզպետարանները): Էլեկտրոնային հարցումներն անպատասխան են թողել նաեւ 33 Նախագահի աշխատակազմը եւ 33 Ազգային ժողովը:

Հատկանշական է, որ 33 Նախագահի պաշտոնական կայքում առանձին բաժին գոյություն ունի՝ «Նամակ Նախագահին»: Սակայն կայքի այդ բաժնում նշված է, որ էլեկտրոնային տարբերակով 33 Նախագահին հղած նամակները չեն կարող համարվել պաշտոնական, դրանք բացառապես տեղեկատվական բնույթ ունեն եւ ենթակա չեն պաշտոնական ընթացակարգով քննության (<http://www.president.am/hy/send-letter-to-president/>):

Հարկ է նշել, որ լուռ մերժումները բավական մեծ թիվ են կազմում՝ 30%: ԻԱԿ-ի այս հարցումները ցույց տվեցին, որ էլեկտրոնային հարցումների դեպքում այսօր լուռ մերժումների թիվն այնքան է, ինչքան մի քանի տարի առաջ գրավոր հարցումների դեպքում արձանագրված լուռ մերժումներն էին: Սա կարող է խոսել էլեկտրոնային տարբերակով քաղաքացիների հետ աշխատանքի մշակույթի բացակայության կամ էլեկտրոնային տարբերակով աշխատելու թե գիտելիքների, թե տեխնիկական հմտությունների առումով անպատրաստ լինելու մասին: Իհարկե չի կարելի բացառել նաեւ, որ լուռ մերժումների մեծ թիվը կարող է պայմանավորված լինել էլեկտրոնային փոստին բնորոշ տեխնիկական խնդիրներով:

Պատասխան ստացած 21 հարցումներից 19-ին (ընդհանուր հարցումների 63.3% եւ պատասխան ստացած հարցումների 90.5%) տրվել է լիարժեք պատասխան, որոնցից 17-ին տրվել է ժամանակին լիարժեք պատասխան, 3-ին՝ ուշացած լիարժեք պատասխան: 2 (ընդհանուր հարցումների 6.7% եւ պատասխան ստացած հարցումների 9.5%) հարցման տրամադրվել է թերի պատասխան: Ընդ որում, թերի պատասխանը ներկայացվել է առանց ժամկետների խախտման:

Թերի պատասխանի հեղինակներն են Արարատի եւ Գեղարքունիքի մարզպետարանները: Արարատի մարզպետարանի պատասխանը համարվել է թերի, քանի որ ներկայացված չեն եղել տեղեկություններ մարզպետարանի ստացած էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների քանակի վերաբերյալ (ԻԱԿ-ի հարցման 3-րդ հարցի պատասխանը): Իսկ Գեղարքունիքի մարզպետարանի պատասխանում բացակայել են տվյալներ էլեկտրոնային հարցումների եւ դիմումների հաշվառման վերաբերյալ (ԻԱԿ-ի հարցման 1-ին եւ 2-րդ հարցերի պատասխանները):

Պատասխան ստացած 21 էլեկտրոնային հարցումներից 12-ին (պատասխան ստացած հարցումների 57.1%) պատասխան տրամադրվել է թղթային տարբերակով՝ փոստային ծառայության միջոցով: 9 (պատասխան ստացած հարցումների 42.9%) հարցման պատասխանը ներկայացվել է էլեկտրոնային փոստի միջոցով: Նշենք նաեւ, որ որոշ դեպքերում էլեկտրոնային փոստով ներկայացված պատասխան գրությանը զուգահեռ ներկայացվել է նաեւ գրության թղթային տարբերակը՝ փոստային ծառայության միջոցով: Այս դեպքերում ԻԱԿ-ը պատասխանը համարել է էլեկտրոնային տարբերակով տրամադրված (բնականաբար, պատասխան գրությունների թղթային տարբերակներն ԻԱԿ-ին են հասել էլեկտրոնային տարբերակներից ուշ):

Թեեւ ԻԱԿ-ը բոլոր հարցումներն ուղարկել էր էլեկտրոնային փոստով, սակայն դրանց մեծ մասին պատասխան տրամադրվել է թղթային, կամ նաեւ թղթային տարբերակով: Սա եւս մեկ անգամ վկայում է այն մասին, որ չկան ընթացակարգեր էլեկտրոնային հարցումները եւ դիմումները գրանցելու եւ դրանց էլեկտրոնային տարբերակով պատասխանելու համար: Էլեկտրոնային հարցումների հարցը կարգավորված չէ նաեւ ՏԱ մասին օրենքով, ուստի ԻԱԿ-ին պատշաճ պատասխան տրամադրելու համար տեղեկություն տնօրինողները նախընտրում են էլեկտրոնային հարցումներին պատասխանել թղթային, կամ նաեւ թղթային տարբերակով:

Պատասխանների ժամկետները

30 էլ. հարցումներից 9-ը (30%) մնացել են անպատասխան, 18-ին (60%) պատասխան տրամադրվել է ժամանակին, իսկ 3-ին (10%)՝ ժամկետների խախտմամբ: Ինչպես տեսանք, բավական մեծ թիվ են կազմում ժամանակին տրամադրված պատասխանները: Հարկ է նաեւ նշել, որ ժամանակին տրամադրված 18 պատասխաններից 15-ի դեպքում ԻԱԿ-ի հարցմանը պատասխանվել է հարցումն ուղարկելուց հետո 1-ից 3 օրվա ընթացքում:

Ժամկետների առումով լավագույնները ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի եւ ՀՀ արդարադատության նախարարություններն են եւ Կոտայքի մարզպետարանը, որոնք ԻԱԿ-ի հարցմանը էլեկտրոնային տարբերակով լիարժեք պատասխան են տրամադրել հարցումն ուղարկելուց 1 օր անց:

Ժամկետների առումով վատագույնը ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունն է, որն իրեն հասցեագրված էլեկտրոնային հարցմանը թղթային տարբերակով լիարժեք պատասխան է տրամադրել հարցումն ուղարկելուց 1 ամիս 15 օր հետո:

Մնացած մարմիններն ԻԱԿ-ի հարցումներին պատասխանել են 2-ից 11 օրվա ընթացքում: ԻԱԿ-ի հարցումներին պատասխան տրամադրվել է միջինը 5-4 օրում:

Հարցումներին և դրանց պատասխաններին կարող եք ծանոթանալ www.givemeinfo.am կայքի համապատասխան պետական մարմնի բաժնում:

Կոռուպցիան այնպես, ինչպես կա

ՀՀ նախագահի աշխատակազմը 2010-2013թ.թ.-ի ընթացքում ՀԿ-ների ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից նախատեսել է շուրջ 500 մլն ՀՀ դրամ, որից 31 ՀԿ այդ 3 տարիների ընթացքում ստացել է 499 միլիոն 818 հազար ՀՀ դրամ ֆինանսավորում:

Տինանսների նախարարությունն «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ-ի պահանջով տեղեկանք է տրամադրել, որից տեղեկանում ենք, որ ՀՀ նախագահի աշխատակազմը 2010-2013թթ. ընթացքում ՀԿ-ների ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից նախատեսել է շուրջ 500 մլն ՀՀ դրամ, եւ 31 ՀԿ երեք տարվա ընթացքում ստացել է 499 միլիոն 818 հազար ՀՀ դրամ պետական ֆինանսավորում:

«Զարգացում եւ ինտեգրացիա» ՀԿ-ն 2011-2012 թթ. ֆինանսավորվել է 6 անգամ՝ 74 միլիոն 978 հազար ՀՀ դրամի չափով: Այս ՀԿ-ն 2010-2012-ին ՀՀ նախագահի աշխատակազմից ամենաշատ ֆինանսավորում ստացածն է: Ամենաշատ ֆինանսավորում ստացած հաջորդ ՀԿ-ներն են՝ «Երիտասարդների երկիր» եւ «Արբանյակ» կազմակերպությունները՝ համապատասխանաբար 27 միլիոն 492 հազար եւ 27 միլիոն 10 հազար դրամ: Այս կազմակերպությունների գործունեության մասին համացանցում տվյալներ չգտանք: Փոխարենը ՀՀ արդարադատության նախարարության էլեկտրոնային ռեգիստրում դրանց վերաբերող հետաքրքիր տեղեկություններ գտանք:

Երկու տարում պետության՝ հարկատուներիս փողերից 74,9 միլիոն դրամ ստացած «Զարգացում եւ ինտեգրացիա» ՀԿ հիմնադիրները ՄԻԱԿ հիմնադիր, ՀՀԿ համամասնական ցուցակով պատգամավոր դարձած Լեւոն Մարտիրոսյանն ու իր կինն են:

Բացի «Զարգացում եւ ինտեգրացիա» կազմակերպությունից, եւս վեց ՀԿ պետությունից փող է ստացել թե 2011-ին, թե 2012-ին: Բոլոր վեց ՀԿ-ների հիմնադիրների մեջ կարդում ենք Սուրեն Ներսիսյան անունը:

«Արբանյակ» իրավապաշտպան ՀԿ-ն երկու տարում պետությունից ստացել է 27 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներն են՝ Սուրեն Ներսիսյանը, Հովհաննես Բարսեղյանը, Ամալյա Բալաբեկյանը:

«Մեր երկրի ապագան» մեր ձեռքերումն իրավապաշտպան ՀԿ-ն երկու տարում պետությունից ստացել է ավելի քան 26 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներն են՝ Սուրեն Ներսիսյանը, Հովհաննես Բարսեղյանը, Միքայել Մարտիրոսյանը:

«Երիտասարդների երկիր» ՀԿ-ն երկու տարում պետությունից ստացել է ավելի քան 27 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներ՝ Սուրեն Ներսիսյան, Հովհաննես Բարսեղյան, Արա Հովսեփյան:

«Կրթված սերունդ կրթական ասոցիացիա» ՀԿ-ն երկու տարում պետությունից ստացել է ավելի քան 22 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներ՝ Սուրեն Ներսիսյան, Անուշ Ավանեսյան, Վալենտինա Գեւորգյան:

«Մեր ուժը մեր երիտասարդությունն է» երիտասարդական ՀԿ. երկու տարում՝ 23 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներ՝ Սուրեն Ներսիսյան, Հովհաննես Բարսեղյան, Միքայել Մարտիրոսյան:

«Կանայք առաջնորդ» ՀԿ՝ 23 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներն են՝ Սուրեն Ներսիսյանը, Ինգա Հարությունյանը, Էդուարդ Հարությունյանը:

Մի շարք ՀԿ-ներ էլ, որոնց մասին համացանցում տեղեկություններ չկան, այնքան հաջողակ են, որ հասցրել են 2012 թվականին գրանցվել Պետռեգիստրում եւ նույն տարին պետությունից միլիոններ ստանալ:

«Առողջապահական ֆորում» ՀԿ. Պետռեգիստրում գրանցվել է 2012 թ. հունվարի 11-ին եւ նույն տարում պետությունից ստացել 13,120 միլիոն դրամ: Կազմակերպության հիմնադիրներն են՝ Միքայել Մարտիրոսյանը, Հովհաննես Բարսեղյանը, Ինգա Հարությունյանը:

«Հանուն առողջության դաշինք» ՀԿ՝ գրանցվել է նույն օրը, ինչ «Առողջապահական ֆորում» ՀԿ-ն եւ նույն տարում պետությունից ստացել 13,9 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներ՝ Միքայել Մարտիրոսյան,

Հովհաննես Բարսեղյան, Ինգա Հարությունյան:

«Հասարակության առողջության պահպանման ասոցիացիա» ՀԿ-ն նույնպես գրանցվել է նույն օրը, ինչ «Առողջապահական ֆորում» ՀԿ-ն եւ նույն տարում պետությունից ստացել 11,8 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներն են Հովհաննես Բարսեղյանը, Ինգա Հարությունյանը, Էդուարդ Հարությունյանը:

«Մայրերը՝ հանուն առողջ ապագայի» ՀԿ. գրանցվել է նույն օրը, ինչ «Առողջապահական ֆորում» ՀԿ-ն եւ դարձյալ նույն տարում պետությունից ստացել 13,6 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներ՝ Հովհաննես Բարսեղյան, Ինգա Հարությունյան, Էդուարդ Հարությունյան:

«Կանանց հասարակական միավորում» ՀԿ՝ գրանցված 2012 թ. ապրիլի 17-ին, նույն տարում պետությունից ստացել է 12,6 միլիոն դրամ: Հիմնադիրներն են Հովհաննես Բարսեղյանը, Ինգա Հարությունյանը, Արամայիս Սահակյանը:

ՀԳ - Նյութում ներկայացված բոլոր տվյալները հրապարակված են պաշտոնապես:

Աղբյուրը՝ *hraparak.am*

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի հարցումը և ՀՀ Ֆինանսների նախարարության տրամադրած պատասխանը կարող եք գտնել այստեղ՝

<http://givemeinfo.am/hy/case/1164/>

Նախագահականից դրամաշնորհներ ստացած կազմակերպությունները չեն հայտնաբերվում

«Շատ զարմանալի է, որովհետեւ այսօր ընդհանրապես ցանկացած կազմակերպություն ավելի շահագրգռված է, որ հնարավորինս շատ մարդ իրենց մասին իմանա: Մինչդեռ այս հի-ները փորձում են ստվերում մնալ: Նույն հի-ները երեք տարի շարունակ ֆինանսավորում էին ստացել: Դրան հաջորդեց նաեւ լրագրողների մյուս բացահայտումը, որ դրանք հենց այդ նույն տարում են հիմնադրվել եւ ֆինանսավորում ստացել, ինչը նույնպես հակասում է ֆինանսավորման սկզբունքներին», - ասաց Դոյոյանը:

2010-2012 թվականներին Հայաստանի նախագահի աշխատակազմից 500 միլիոն դրամի չափով դրամաշնորհներ տրամադրելու կապակցությամբ Հայաստանի նախագահի մամուլի խոսնակ Արման Սաղաթեյանն, ի պատասխան «Ազատություն» ռադիոկայանի գրավոր հարցերին, նշել է, որ «դրամաշնորհային ծրագրի իրականացման ընթացքի նկատմամբ վերահսկողություն է իրականացնում Հայաստանի նախագահի աշխատակազմի եւ գործընկեր հասարակական կազմակերպության համատեղ ձեւավորած մոնիտորինգի հանձնաժողովը»:

«Եթե հանձնաժողովը մշտապես քննության է առնում յուրաքանչյուր ծրագրի արդյունավետությունը, ապա արդեն իսկ եղած արդյունքներով սկսվել են ընդհանուր ծրագրի զարգացման վերաբերյալ քննարկումներ, որոնք նպատակ ունեն ապահովել նախաձեռնության սահուն անցումը սկզբնական փուլից դեպի ավելի ծրագրային ու զարգացման հարթություն», - դրամաշնորհների ծախսի արդյունավետության վերաբերյալ հարցերին այսպես է պատասխանել նախագահի խոսնակը:

31 հասարակական կազմակերպություններին նախագահի աշխատակազմի տրամադրած 500 միլիոն դրամի ծախսի արդյունավետության հարցը հանրային ուշադրությանն արժանացավ վերջերս, երբ «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը» ֆինանսների նախարարի տեղակալ, գլխավոր գանձապետ Ատոմ Զանցուղազյանից ստացավ պաշտոնական պատասխան դրամաշնորհների վերաբերյալ:

2011 եւ 2012 թվականներին 27 միլիոն դրամի դրամաշնորհ ստացած «Արբանյակ» կազմակերպությունը, որը պաշտոնական փաստաթղթի հա-

մաձայն, իրավապաշտպան հասարակական կազմակերպություն է: Այն, ըստ պետական ռեգիստրի տվյալների, գործում է Երեւանում՝ Եզնիկ Կողբացու 29, բնակարան 2Ա հասցեում: Տվյալ հասցեում որեւէ ցուցանակ չկա: Շենքը հյուրատան մնան էր, մենեջերն ասաց՝ անհնար է, գնալ այդ բնակարան: Մենեջերը չհիշեց, որ այդ շենքում երբեւէ գործել է «Արբանյակ» հի-ն:

Ըստ պետական ռեգիստրի, այս նույն հասցեում է գործում նաեւ «Երիտասարդների երկիր» առողջապահական հասարակական կազմակերպությունը, որը, ըստ գլխավոր գանձապետի գրությամբ կից փաստաթղթի, Հայաստանի նախագահի աշխատակազմից 2011 եւ 2012 թվականներին արժանացել է ավելի քան 27 միլիոն դրամի դրամաշնորհի: Մենեջերը այս դեպքում եւս շեշտեց, որ նման կազմակերպություն այս հասցեում չի գործել:

Պետռեգիստրի ներկայացուցիչը զարմանքով հայտնեց պաշտոնական փաստաթղթում նշված եւ պետբյուջեից դրամաշնորհ ստացած մեկ այլ՝ «Կրթված սերունդ կրթական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության հասցեն՝ այս անգամ Եզնիկ Կողբացու 2Ա, բնակարան 29. - «Ո՛նց որ թարս է գրված», - զարմացավ նա:

Կողբացու 2Ա, բնակարան 29 հասցեում, պարզվեց՝ վարձով ապրողներ են հայտնվում ժամանակ առ ժամանակ: 50 տարի այնտեղ բնակվող հարեւաններն ասացին՝ երբեք չեն նկատել հասարակական կազմակերպությանը, ցուցանակ եւս չկար:

Շարունակելով Հայաստանի նախագահի աշխատակազմից դրամաշնորհներ ստացող կազմակերպությունների փնտրտուքը, հիմք ընդունելով պետռեգիստրում գրանցված հասցեն, գնացինք

նաեւ Բուռնագյան 70 տուն: Ըստ պետռեզիստրի, այս հասցեում են գրանցված «Մեր ուժը մեր երիտասարդությունն է» երիտասարդական կազմակերպությունը, ինչպես նաեւ «Մեր երկրի ապագան» հասարակական կազմակերպությունը, որը, ըստ գանձապետի գրությանը կից փաստաթղթի, իրավապաշտպան հասարակական կազմակերպություն է: «Մեր ուժը մեր երիտասարդությունն է» կազմակերպությունը 2011-2012 թվականներին ստացել է ավելի քան 23 միլիոն դրամ, իսկ «Մեր երկրի ապագան մեր ձեռքերում է» կազմակերպությունը՝ մոտ 27 միլիոն դրամ: Բայց այդ հասցեում կիսաքանդ տուն էր: Այստեղ եւս չեն նկատել հասարակական գործունեությանը զբաղվողների:

Նախագահականից դրամաշնորհներ ստացողների գործունեությանը անցած շաբաթներին ապարդյուն է հետաքրքրվել «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի» ղեկավար Շուշան Դոյրոյանը: Ասաց՝ որեւէ տվյալ չի գտել:

«Շատ զարմանալի է, որովհետեւ այսօր ընդհանրապես ցանկացած կազմակերպություն ավելի շահագրգռված է, որ հնարավորինս շատ մարդ իրենց մասին իմանա: Մինչդեռ այս հկ-ները փորձում են ստվերում մնալ: Նույն հկ-ները երեք տարի շարունակ ֆինանսավորում էին ստացել: Դրան հաջորդեց նաեւ լրագրողների մյուս բացահայտումը, որ դրանք հենց այդ նույն տարում են հիմնադրվել եւ ֆինանսավորում ստացել, ինչը նույնպես հակասում է ֆինանսավորման սկզբունքներին», - ասաց Դոյրոյանը:

Լրագրողները նաեւ բացահայտել են, որ այդ հասարակական կազմակերպություններից մի քանիսի («Արբանյակի», «Կրթված սերունդ կրթական ասոցիացիայի» եւ եւս մի քանիսի) հիմնադիրների անունները համընկնում են:

«Կարող են պնդել, որ դրանք իշխանության տարբեր ներկայացուցիչների մտերիմներ են, հարազատներ են, բարեկամներ են, կամ իշխանական կուսակցությունների երիտասարդ կարիերիստներից մի քանիսն են», - պնդեց տնտեսական մեկնաբան Հայկ Գեւորգյանը:

Գեւորգյանը մշտապես ուսումնասիրում է պետբյուջեի նախագծերն ու կատարողականները: Մեկնաբանը պնդեց, որ Հայաստանում շատ ու շատ ուղորտներ ֆինանսների բացակայության պատճառով շատ հաճախ տուժում են, տուժում են նաեւ մարդկային կյանքեր:

«Հիշենք այն զինվորին, որին տեղափոխեցին Մոսկվա վիրահատության համար, ընդամենը 20 միլիոն դրամ էր հարկավոր կյանքը փրկելու համար, չգտան այդ փողը», - նշեց նա:

Գյումրիի «Ասպարեզ» ակումբի նախագահ Լեւոն Բարսեղյանը նույնպես հարցումներ է ուղարկել՝ դրամաշնորհների արդյունավետության առնչությամբ:

«Անհասկանալի է, թե ինչպես նորաստեղծ հասարակական կազմակերպությունները վրա-վրա այդ գումարները ստանում էին պետությունից, եւ իրենց գործունեության մասին հանրային լայն իրազեկում չկա», - ասաց Բարսեղյանը:

Արեւելյան գործընկերության Քաղաքացիական հասարակության ֆորումի համանախագահ, Հայաստանի զգային համակարգող Բորիս Նավասարդյանը դրամաշնորհների տրամադրման փաստերը չառանձնացրեց պետական մյուս մրցույթներից:

«Գիտենք, ինչպես է բաժանվում ցանկացած պետական տեղեր, նույն կերպ էլ՝ դրամաշնորհները», - ասաց նա՝ հավելելով, որ քաղաքացիական հասարակության զարգացման համար անհրաժեշտ է սահմանափակել պետական պաշտոնյաների միջամտությունը հասարակական կազմակերպություններին ֆինանսավորելիս:

Աղբյուրը՝ Ազատություն ռադիոյայան

305 մլն դրամ բյուջեից՝ որպես պարգևատրում

30 պետական կառույցներից ամենաշատ գումարը ծախսել է ՀՀ առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչությունը՝ 79.870.500 ՀՀ դրամ: Երկրորդ մարմինը ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությունն է, որի աշխատակիցները 2011թ.-ին պարգևատրվել են ընդհանուր 50.334.700 ՀՀ դրամով:

2012թ.-ի մայիսի 29-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հարցումներ ուղարկեց մի շարք պետական կառույցների՝ պարգելու, թե որքանով այս մարմիններն արդարացի եւ հիմնավորված են ծախսում պետական բյուջեի միջոցները: Այս հարցումները միեւնույն ժամանակ հնարավորություն տվեցին պարզել, թե ինչպես են պետական մարմինները կիրառում տեղեկատվության ազատության մասին օրենսդրությունը:

Հարցումներն ուղղվել էին ՀՀ նախարարությունների՝ թվով 30 առանձնացված ստորաբաժանումների՝ տեսչությունների, գործակալությունների, նախարարությունների ենթակայության տակ գտնվող պետական ոչ առետրային կազմակերպությունների եւ պետական հիմնարկների: Հարցմամբ ԻԱԿ-ը խնդրել էր հայտնել.

1. Ստացե՞լ են արդյոք պարգևատրումներ (պարգևավճարներ, նվերներ) տվյալ մարմնի աշխատակիցները 2011թ.-ին,
2. Եթե այո, ապա ովքե՞ր են պարգևատրվել (ըստ հաստիքների) եւ ինչքա՞ն գումարով (ի՞նչ նվերով),
3. Որքա՞ն է կազմել տվյալ մարմնի աշխատակիցների ստացած դրամական պարգևատրումների ընդհանուր գումարը,
4. Որքա՞ն է կազմել տվյալ մարմնի աշխատակիցների ստացած նվերներից յուրաքանչյուրի արժեքը եւ նվերների արժեքների ընդհանուր գումարը:

Պարգևատրումները

Պարգևատրումների չափի ընդհանուր համեմատությունը կներկայացնենք առանց հաշվի առնելու այդ պարգևատրումը ստացած անձանց քանակը, քանի որ ԻԱԿ-ի հարցումներին տարբեր մարմիններ տարբեր կերպ են պատասխանել. որոշները տրամադրել են թերի պատասխաններ՝ ամբողջ տարվա համար ընդհանուր նշելով պարգևատրում ստացածների թիվն ու պարգևատրման ընդհանուր թիվը: Որոշներն էլ տրամադրել են լիարժեք պատասխաններ, սակայն տարբեր ձեւակերպումներով, օրինակ՝ տարբերակելով աշխատակիցների ստացած պարգևատրումների տեսակները կամ ներկայացնելով պարգևատրումները ըստ կիսամյակների կամ ամիսների:

Նախ նշենք, որ ԻԱԿ-ը խնդրել էր պարգևատրում ստացած աշխատակիցների մասին տեղեկություն ըստ հաստիքների, այսինքն՝ ոչ անվանական: Սակայն մի շարք մարմիններ ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկությունների տրամադրումը համարել են իրենց աշխատակիցների անձնական կյանքի անձեռնմխելիության խախտում: 2012թ. հունիսի 13-ին ԻԱԿ-ը պարզաբանման համար դիմեց ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդ: Ի պատասխան՝ ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդը 2012թ. հունիսի 20-ի գրությամբ պատասխանեց, որ քաղաքացիական ծառայողների ստացած պարգևատրումների արժեքի մասին տեղեկատվության տրամադրման սահմանափակումներ չկան (տես՝ <http://givemeinfo.am/hy/case/985/>):

Մի կողմից այն, որ քաղաքացիական ծառայողների ստացած պարգևատրումների արժեքի մասին տեղեկատվության տրամադրման սահմանափակումներ չկան եւ մյուս կողմից էլ այն, որ ԻԱԿ-ը տեղեկությունները խնդրել է ըստ հաստիքների՝ ոչ անվանական, ցույց են տալիս, որ պահանջվող տեղեկությունը չի կարող խախտել անհատական

քաղաքացիական ծառայողի անձնական կյանքի անձեռնմխելիությունը. տեղեկություն տնօրինողները կարող էին տրամադրել պարզեատրումների չափերն ըստ հաստիքների, ըստ հաստիքների խմբերի (այսինքն՝ նշելով հաստիքի անվանումը, այդ նույն հաստիքը զբաղեցնող եւ նույն չափի պարզեատրում ստացած աշխատակիցների թիվը, պարզեատրման չափը)՝ անգամ առանց բացահայտելու աշխատակիցների անունները:

ԻԱԿ-ից հարցումներ ստացած վերոնշյալ 30 պետական կառույցներից ամենաշատ գումարը ծախսել է 33 առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչությունը՝ 79.870.500 33 դրամ:

Երկրորդ մարմինը 33 գյուղատնտեսության նախարարության Սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությունն է, որի աշխատակիցները 2011թ.-ին պարզեատրվել են ընդհանուր 50.334.700 33 դրամով:

2011թ. ընթացքում ամենաքիչ պարզեատրումը ստացել են 33 քաղաքաշինության նախարարության «Լիցենզավորման կենտրոն» գործակալության աշխատակիցները՝ 1.406.266 33 դրամ: Այս գործակալությանը հաջորդում է 33 էկոնոմիկայի նախարարության Լիցենզավորման եւ թույլտվությունների գործակալությունը՝ 2.085.581 33 դրամ պարզեատրումների ընդհանուր գումարով:

33 նախարարությունների մնացած առանձնացված ստորաբաժանումների աշխատակիցների ստացած ընդհանուր պարզեատրումների չափը տատանվում է 2.508.000 33 դրամից 31.894.100 33 դրամի սահմաններում:

Սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությունը թերի է պատասխանել հարցմանը՝ չտրամադրելով տեղեկություն պարզեատրվածների մասին: Ուստի, անհնար է եղել վերհանել, թե որքան է կազմել ծառայության 1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափը: Իսկ Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչությունը նշել է, որ 79.870.500 33 դրամ ընդհանուր գումարով պարզեատրվել է 351 աշխատակից: Այսինքն, 1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափը կազմել է 227.551 33 դրամ:

1.406.266 33 դրամ պարզեատրումը «Լիցենզավորման կենտրոն» գործակալությունում ստացել են 6 աշխատակիցներ (1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափը՝ 234.378 33 դրամ), իսկ 2.085.581 33 դրամ պարզեատրում Լիցենզավորման եւ թույլտվությունների գործակալությունում ստացել են 5 աշխատակիցներ (1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափը՝ 417.116 33 դրամ):

Ինչպես տեսանք, ստացվեց այնպես, որ ամենաքիչ ընդհանուր պարզեատրում ունեցած մարմինների 1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափն ավելի շատ է, քան ամենաշատ ընդհանուր պարզեատրում ունեցած մարմնի 1 աշխատակցի պարզեատրման միջին չափը:

33 էկոնոմիկայի նախարարության 33 հավատարմագրման գործակալությունն ու 33 տրանսպորտի եւ կապի նախարարության «Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն» ՊՈԱԿ-ը նշել են, որ իրենց աշխատակիցները 2011թ. ընթացքում որեւէ պարզեատրում չեն ստացել:

ԻԱԿ-ի հարցմանն ըստ էության պատասխան տրամադրած մարմինների հաշվարկով (տես՝ աղյուսակ 2) պարզեատրումների ընդհանուր գումարը կազմել է 305.448.727 33 դրամ:

Նշենք, որ հարցման ենթարկված մարմիններից որեւէ մեկի աշխատակիցները 2011թ. ընթացքում նվեր չեն ստացել:

Պատասխանների բովանդակությունը SU տեսանկյունից

2011թ. մարտի 29-ին ուղարկված՝ ԻԱԿ-ի 30 հարցումներից ոչ մեկն անպատասխան չի մնացել: Ուղարկված 30 հարցումներից 8-ին (27%) տրվել է լիարժեք պատասխան, որոնցից 6-ին՝ ժամանակին լիարժեք, 2-ին՝ ուշացած լիարժեք պատասխան: 14 (46%) հարցման դեպքում Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը ստացել է թերի պատասխան: Եվս 8 (27%) հարցման դեպքում տեղեկատվություն տնօրինող մարմինը հղում է արել նախարարությանը՝ հայտնելով, որ պահանջվող տեղեկություններն իրենք չեն տնօրինում, եւ դրանք անհրաժեշտ է ստանալ համապատասխան նախարարության աշխատակազմից:

Առանձնակի ուշադրության է արժանի 33 առողջապահության նախարարության Պետական առող-

ջապահական գործակալության հղումը: Պատասխան գրությամբ գործակալությունը հայտնել է, որ իր աշխատակիցները 2011թ. որեւէ նվեր չեն ստացել, իսկ պարզեւալճարների մասին տեղեկատվությունը կարող է տրամադրել ՀՀ առողջապահության նախարարության աշխատակազմը, քանի որ գործակալությունը հանդիսանում է նախարարության առանձնացված ստորաբաժանում: Սակայն, հղում անելով նախարարությանը, գործակալությունը նաեւ սեփական նախաձեռնությամբ ԻԱԿ-ի հարցումը վերահասցեագրել է ՀՀ ԱՆ աշխատակազմի ղեկավարին՝ խնդրելով ԻԱԿ-ին տրամադրել այն տեղեկությունները, որոնք գործակալությունը չէր կարողացել տրամադրել: Արդյունքում, ԻԱԿ-ը ՀՀ առողջապահության նախարարությունից պատշաճ պատասխան էր ստացել (տես՝ <http://givemeinfo.am/hy/case/954/>):

Թեւ որեւէ հարցում անպատասխան չի մնացել, սակայն բավական շատ էին թերի պատասխանները (46%): Պատճառն այն էր, որ տեսչությունները, գործակալությունները, ՊՈԱԿ-ները եւ ՊՀ-ները խուսափել էին տրամադրել Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի խնդրած՝ տվյալ մարմնի՝ պարզևատրում ստացած աշխատակիցների եւ յուրաքանչյուրի ստացած դրամական պարզևատրումների չափի մասին տեղեկությունները (2-րդ, երբեմն նաեւ 3-րդ հարցերի պատասխանը)՝ համարելով, որ այդպիսով կխախտեն իրենց աշխատակիցների անձնական կյանքի անձեռնմխելիության իրավունքը:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը ստացված պատասխանները համարել էր թերի եւ 2012թ. հունիսի 23-ին կրկնակի հարցումներ էր ուղարկել թերի պատասխան տրամադրած բոլոր 14 մարմիններին: Կրկնակի 14 հարցումներից 4-ը կրկին անհիմն մերժվել են: 3 հարցում մնացել են անպատասխան, իսկ մնացած 7 կրկնակի հարցումներին տրվել է լիարժեք պատասխան:

Անհիմն մերժման հեղինակներն են ՀՀ արդարադատության նախարարության Իրավական ակտերի փորձաքննության գործակալությունը, ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ-ն, ՀՀ ֆինանսների նախարարության Լիցենզավորման գործակալությունը եւ Ֆինանսական վերահսկողության տեսչությունը: Այս կառույցների

դեմ ԻԱԿ-ը 2012-ին նախաձեռնել է դատական գործընթացներ՝ դատական կարգով վիճարկելու անհիմն մերժումները (Պատական գործերի մասին ավելի մանրամասն տես՝

<http://foi.am/hy/all-cases/item/1052/>,
<http://foi.am/hy/all-cases/item/1053/>):

ՀՀ ԱԴ Իրավական ակտերի փորձաքննության գործակալությունն ի պատասխան ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցման՝ նշել է, որ իրավասու չէ տրամադրել գործակալության աշխատակիցների դրամական պարզևատրումների չափի մասին տեղեկատվություն՝ համարելով դա մարդու անձնական եւ ընտանեկան կյանքի գաղտնիության իրավունքի ոտնահարում: Սակայն, ինչպես արդեն նշեցինք, ԻԱԿ-ը կրկնակի հարցմամբ պատճառաբանել էր, թե ինչու իր խնդրած տեղեկությունները մարդու անձնական եւ ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը չեն ոտնահարում: Փոխարենը, Իրավական ակտերի փորձաքննության գործակալությունը որեւէ կերպ չէր մեկնաբանել կամ պատճառաբանել, թե ինչ պատճառներով հաշվի չի առել ԻԱԿ-ի փաստարկները: ԻԱԿ-ը գործակալության մերժումը համարել է անհիմն:

Հաջորդ երկու անհիմն մերժումների հեղինակը ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունն է, որը մեկ գրությամբ պատասխանել է Լիցենզավորման գործակալությանը եւ Ֆինանսական վերահսկողության տեսչությանն ուղղված կրկնակի հարցումներին: Ի պատասխան ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցման այն փաստարկի, որ աշխատակիցների պարզևալճարների մասին տեղեկությունները խնդրվել են ըստ հաստիքների՝ նախարարությունը, միեւնույն է, մերժել է տրամադրել խնդրվող տեղեկությունները: Նախարարությունը նշել էր, որ խնդրվող տեղեկությունները տրամադրելու համար անհրաժեշտ են աշխատողների համաձայնությունները, բացի այդ նույնիսկ եթե ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկատվությունը տրամադրվի ըստ հաստիքների, ապա հաշվի առնելով Լիցենզավորման գործակալության եւ Ֆինանսական վերահսկողության տեսչության աշխատակիցների փոքրաքանակ թիվը՝ այդ տեղեկատվությունը կդիտվի որպես անվանական:

Դիտարկելով նախարարության պատասխանը տեղեկատվության ազատության հիմնարար իրավունքի տեսանկյունից՝ ԻԱԿ-ն այն համարել է անհիմն մերժում հետեւյալ պատճառաբանությամբ.

հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ տեսչության եւ գործակալության աշխատակիցները փոքրաթիվ են, նախարարությունը կարող էր ստանալ յուրաքանչյուրի համաձայնությունը կամ անհամաձայնությունը: Սակայն, մերժելով ԻԱԿ-ի խնդրած տեղեկությունների տրամադրումը, պատասխան գրությամբ նախարարությունը որեւէ բան չի նշել այն մասին՝ արդյոք այդ համաձայնությունը խնդրվել է, թե ոչ: ԻԱԿ-ը հիմնավոր կհամարեր նախարարության մերժումը, եթե նախարարությունը ստանար տեսչության եւ գործակալության աշխատակիցների անհամաձայնությունը եւ այդ հիմքով մերժեր տեղեկատվության տրամադրումը, այսինքն, եթե մերժումը հիմնված լիներ գործողության, այլ ոչ թե անգործության վրա: Այս դեպքում, ԻԱԿ-ը նախարարության մերժումը համարել է անհիմն. միգուցե աշխատակիցներից ոմանք համաձայնեի՞ն տրամադրել խնդրվող տեղեկությունները:

Վերջին անհիմն մերժման հեղինակը ՀՀ Բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ-ն է, որն ի պատասխան ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցման՝ նույնպես նշել էր ՊՀ-ի աշխատակիցների համաձայնության անհրաժեշտությունը խնդրվող տեղեկությունները տրամադրելու համար: Սակայն, ի տարբերություն ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՊՀ-ն չի անդրադարձել ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցման այն փաստարկին, որ տեղեկությունները խնդրվում են ըստ հաստիքների, այլ ոչ անվանական, չի նշել, թե ինչ պատճառով է անհնար տրամադրել ՊՀ-ի աշխատակիցների ստացած պարզեւավճարների մասին տեղեկություններն ըստ հաստիքների: Այս մերժումը նույնպես համարվել է անհիմն:

Նշենք նաեւ 3 լուռ մերժումների հեղինակներին. ԻԱԿ-ի կրկնակի հարցումն անպատասխան են թողել ՀՀ առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության տեսչությունը, ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական փորձաքննություն» ՊՈԱԿ-ը եւ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությունը:

Նշենք, որ Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը հեռախոսազանգի միջոցով փորձել է ճշտել արդյոք վերոնշյալ 3 մարմինները ստացել են կրկ-

նակի հարցումները եւ եթե այո, ապա որոնք են հարցումներն անպատասխան թողնելու պատճառները: Միայն ՀՀ առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության տեսչությունն է հայտնել, որ կրկնակի հարցումը չեն կարողանում գտնել, հավանաբար չեն ստացել: Նշենք, որ ԻԱԿ-ը հարցումներն ուղարկել է փոստային ծառայության միջոցով՝ պատվիրված նամակով: Մյուսները հայտնել են, որ կրկնակի հարցումը ստացել են, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով դեռ չեն ուղարկել: Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի հարցումներն անպատասխան թողած վերոնշյալ մարմինների ղեկավարները (բացառությամբ ՀՀ առողջապահության նախարարության Պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության տեսչության՝ քանի որ այս մարմինը բանավոր հայտնել է, որ հարցումը չի ստացել) հայտնվել են ԻԱԿ-ի՝ տեղեկություն ստանալու իրավունքը խախտած պաշտոնյաների սեւ ցուցակում (տես՝ <http://foi.am/hy/years/>):

Այս մարմինների դեմ ԻԱԿ-ը դատական գործընթաց չի սկսել հետեւյալ պատճառաբանությամբ. ԻԱԿ-ն իրականացնում է ռազմավարական դատավարություն, նախաձեռնում է դատական գործեր, որոնցում ընկած իրավական վեճը այս կամ այն չափով նոր բնույթ է կրում, նախկինում չի մեկնաբանվել դատարանների կողմից եւ չկա կամ բավարար չափով չկա այդ վեճի լուծման վերաբերյալ ձեւավորված դատական պրակտիկա: Այս առումով՝ վերոնշյալ մարմինների դեմ դատական գործեր նախաձեռնելը նպատակահարմար չէր, քանի որ լուռ մերժումների վրա հիմնված դատական գործեր ԻԱԿ-ը բազմիցս է նախաձեռնել, եւ այդպիսի գործերի լուծման հեռանկարները կանխատեսելի են: Նման դեպքերում որպես կանոն դատական գործի ընթացքում տեղեկություն տնօրինող տրամադրում է խնդրվող տեղեկությունները, եւ դատական գործընթացը կորցնում է իր իմաստը: Ուստի, այս դեպքում ԻԱԿ-ը նախընտրեց այս մարմինների դեմ դատական գործ նախաձեռնելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսներն ուղղել ռազմավարական առավել կարելու դատական գործերի:

Պատասխանների ժամկետները

«Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 7-րդ կետի համաձայն՝ տե-

ղեկությունն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան պետք է տրվի այն ստանալուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում: ԻԱԿ-ը հարցումներն ուղարկել է փոստով: Ուստի, պատասխանը չի համարվել ժամկետ խախտած, եթե տրամադրվել է 9 օրացույցային օրվա ընթացքում, որոնցից 5 օրը օրենքով սահմանված ժամկետն է, 2 օրը հաշվարկվել է որպես փոստային առաքման ժամկետ և ևս 2 օրը ոչ աշխատանքային օրերն են՝ շաբաթ և կիրակի: Ամեն դեպքում, ամճշտություններից խուսափելու համար ժամկետները հաշվարկելիս որպես հիմք ընդունվել են հարցումներն ուղարկելու օրը և պատասխան գրության ծրարի վրա փոստային ծառայության կնիքի վրա նշված՝ պատասխան գրությունն ուղարկելու օրը:

Ինչպես նշվեց՝ ուղարկվել է 30 հարցում, ապա եւս 14 կրկնակի հարցում: Այսպես, 44 հարցումներից 3-ը (7%) մնացել են անպատասխան, 22-ին (50%) պատասխան տրամադրվել է ժամանակին, իսկ 19-ին (43%)՝ ժամկետների խախտմամբ:

Լավագույն արդյունքը ժամկետների առումով ցույց են տվել ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության Պետական ռեզերվների գործակալությունը եւ ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության «Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինություն» ՊՈԱԿ-ը, որոնք ԻԱԿ-ի հարցմանը լիարժեք պատասխանել են հարցումն ուղարկելուց 2 օր հետո: Ժամկետների առումով

լավագույններից են նաեւ ՀՀ Սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության «Երիտասարդական միջոցառումների իրականացման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի լիարժեք եւ ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ-ի թերի պատասխանները, որոնք ներկայացվել են հարցումն ուղարկելուց 3 օր հետո:

Վատագույն արդյունքը ՀՀ սփյուռքի նախարարության «Հայրենիք-սփյուռք կենտրոն» ՊՈԱԿ-ն է, որն ԻԱԿ-ի հարցմանը լիարժեք պատասխան է տրամադրել հարցումն ուղարկելուց 2 ամիս 9 օր հետո:

ԻԱԿ-ի հարցումներին տրված պատասխանների ժամկետների հաշվարկով՝ տեսչությունները, գործակալությունները, ՊՈԱԿ-ները եւ ՊՀ-ները ԻԱԿ-ի հարցումներին պատասխանել են միջինը 11 օրում:

Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի ուղարկած բոլոր հարցումների պատասխանների բովանդակությանը եւ ժամկետներին կարող եք ծանոթանալ ներկայացված աղյուսակ 1 և 2-ում՝ <http://www.foi.am/hy/research/item/1187/>:

ՏՎԽ կարծիքը Սուսաննա Բաղդասարյանը «Հայք» թերթի խմբագրության, «Հայք» թերթի թղթակից Արման Գալոյանի, Սվետլանա Առաքելյանի դեմ հայցի վերաբերյալ

2013 թվականի մարտի 5-ին Տեղեկատվական վեճերի խորհուրդը հրապարակել է Սուսաննա Բաղդասարյանը «Հայք» թերթի խմբագրության, թերթի թղթակից Արման Գալոյանի, Սվետլանա Առաքելյանի դեմ հայցի վերաբերյալ իր կարծիքը:

1. ԳՈՐԾԻ ՀԱՆԳԱՍԱՆՔՆԵՐԸ

«Հայք» թերթի 2008 թվականի փետրվարի 8-ի թիվ 24 (1503) համարում հրապարակվել է թերթի թղթակից Արման Գալոյանի հոդվածը՝ վերնագրված «Սպանության հետքերով», որտեղ տեղ են գտել մասնավորապես հետևյալ տեղեկությունները.

«Խոսքը «Ամարոպ» ՄՊԸ-ին պատկանող Արենի գյուղի հարևանությամբ գտնվող քարհանքի պահակ, այդ գյուղի բնակիչ 34-ամյա Կարեն Մանուկյանի սպանության մասին է: Վերջինիս կինը պատմում է, որ 2007 թվականի օգոստոսի 18-ին Կարենը երեկոյան դուրս է եկել տանից ու այլևս չի վերադարձել: ... Մեր հարցին, թե ո՞րն է սպանության պատճառը, սպանվածի այրին պատմեց, որ Գեղամ Բաղդասարյանը Կարենին կասկածել է իր թոռան՝ Հայկի մահվան մեջ: Հայկը մահացել էր 2006 թ. փետրվարին թմրանյութ օգտագործելիս: «Գեղամը համոզված էր, որ Կարենն է նրան սովորեցրել թմրանյութ օգտագործել, բայց Կարենը կյանքում չգիտեր ինչ բան է թմրանյութը: Բացի այդ, երբ Հայկը եկավ Ռուսաստանից, արդեն թմրամոլ էր: Բոլորը դա գիտեին. նույնիսկ նրա հայրը, որ եկավ թաղմանը, ասում էր՝ ինքը գիտի, որ իր տղան վաղ թե ուշ մեռնելու է», -ասում է Կարինեն...»:

19.08.2010թ. հանգուցյալ Հայկ Բաղդասարյանի մայրը՝ Սուսաննա Բաղդասարյանը (այսուհետ՝ Հայցվոր) դիմել է դատարան Յոզվածուն հրապարակված, հանգուցյալ որդու հիշատակը պղծող, բարի համբավն ու անունն արատավորող տեղեկությունները հերքելու պահանջի մասին հայցադիմումով:

Հաշվի առնելով արատավորող տեղեկությունները Սվետլանա Առաքելյանի կողմից հայտնած լինելու հանգամանքը՝ հայցվորը հայցապահանջը հղել է նաև գործով պատասխանող ներգրավված Սվետլանա Առաքելյանի նկատմամբ:

27.09.2011թ. քննելով ԵԿԴ-1708/02/10 քաղաքացիական գործը՝ Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանը որոշել է հայցը բավարարել մասնակի՝ պարտավորեցնելով Սվետլանա Առաքելյանին՝ հերքելու «Հայք» թերթի 2008 թվականի փետրվարի 8-ի թիվ 24 (1503) համարում հրապարակված «Սպանության հետքերով» խորագրով հոդվածում Հայկ Բաղդասարյանի պատիվն ու արժանապատվությունն արատավորող տեղեկությունները և հերքումը տպագրել «Հայք» թերթում:

2. ԵԶՐԱՀԱՆԳՈՒՄ

Սույն գործի ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ հայցադիմումի համար հիմք հանդիսացած տեղեկությունները հրապարակվել են «Հայք» թերթի 2008 թվականի փետրվարի 8-ի թիվ 24 (1503) համարում, իսկ դատարանը գործն ընդունել ու քննել է 2010-2011 թվականների ընթացքում: Ընդ որում, դատարանը գործի քննությունը կատարել է մինչև Քաղաքացիական օրենսգրքի 1087.1 հոդվածի ընդունումը և, համապատասխանաբար, նույն օրենսգրքի 19-րդ հոդվածի փոփոխությունները: Այսինքն՝ դատարանը գործը քննել ու լուծել է հին իրավակարգավորման ներքո՝ Քաղաքացիական օրենսգրքի նախկին 19-րդ հոդվածի հիմքով: Ժամանակի մեջ իրավական ակտերի գործողության կանոնակարգումը հիմնվում է այն տրամաբանու-

թյան վրա, որ իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումն ընդհանուր կանոն է, իսկ այդ ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունը՝ բացառություն ընդհանուր կանոնից: Յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքում տվյալ օրենքով պետք է սահմանված լինի տվյալ ակտին հետադարձ ուժ տալու վերաբերյալ դրույթ: ԶՅ քաղաքացիական օրենսգրքի 5-րդ հոդվածը սահմանում է վերը նշված ընդհանուր կանոնը, իսկ նույն հոդվածի այլ դրույթներով վիրավորանքի ու զրպարտության իրավահարաբերությունների մասով որևէ բացառություն սահմանված չէ: Զետևաբար, 2008 թվականին ծագած իրավահարաբերությունների լուծումը նախկին օրենսդրական կարգավորմամբ բխում է օրենսդրության և սահմանադրական նորմերի պահանջից:

Խորհուրդը գտնում է, որ խնդրահարույց է դատարանի որոշման եզրափակիչ մասը, որով դատարանը կիրառել է խախտված իրավունքը վերականգնելու այնպիսի եղանակ, որը հնարավոր չէր կիրառել: ԵԿԴ-1708/02/10 քաղաքացիական գործով վճռով պատասխանող Սվետլանա Առաքելյանի համար սահմանվել է որոշակի գործողություն կատարելու, այն է՝ «Զայք» թերթում սահմանված կարգով հերքում հրապարակելու պարտավորություն, սակայն այնուհետև պարզվել է, որ թերթը 2010 թվականի հուլիսից լույս չի տեսնում, ուստի նշված պարտավորությունը կատարելն ի սկզբանե եղել է անհնար: «Զայք» թերթի չգործելու (չհրապարակվելու) վերաբերյալ ցանցային լրատվամիջոցներում առկա են եղել մի շարք հրապարակումներ, մասնավորապես՝ Զետք online-ի 2011 թվականի հունիսի 9-ի «Զգործող թերթի լրագրողի դեմ հայց» հոդվածը: Բացի այդ, դատարանն ուներ որևէ իրավաբանական անձի, առավել ևս գործով պատասխանողներից մեկի՝ «Զայք» թերթի խմբագրության գործունեության հետ կապված պարզաբանումներ ստանալու այլ միջոցներ:

Զետևաբար, **Խորհուրդը գտնում է**, որ «Զայք» թերթի չգործելու վերաբերյալ դատարանը տեղեկացվելու հնարավորություն ունեցել է, սակայն չգործող (չհրապարակվող) թերթում հերքման պահանջի վերաբերյալ գործողություն կատարելու վճռով պատասխանողին, ըստ էության, պարտավորեցրել է կատարել այնպիսի գործողություն, որն անհնարին է եղել կատարել: Ուստի, ժամկետն անցած չլինելու դեպքում, դատարանը պարտավոր էր դե-

կավարվելով ԶՅ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով՝ լրացուցիչ որոշմամբ նշել Զայցվորի նախընտրած այն զանգվածային լրատվության միջոցը, որտեղ պատասխանողը պետք է կատարեր Զոդվածի հերքման պահանջը:

Զաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Խորհուրդը գալիս է հետևյալ եզրահանգման.

- «Զայք» թերթի չհրապարակվելու վերաբերյալ դատարանը տեղեկացվելու հնարավորություն ունեցել է, սակայն պատասխանողին պարտավորեցրել է կատարել այնպիսի գործողություն, որն անհնար է եղել կատարել:
- Ժամկետն անցած չլինելու դեպքում դատարանը պարտավոր էր լրացուցիչ որոշմամբ նշել Զայցվորի նախընտրած այն զանգվածային լրատվության միջոցը, որտեղ պատասխանողը պետք է կատարեր Զոդվածի հերքումը:
- Նման հանգամանքներում խախտվել և շարունակում է խախտվել հայցվորի՝ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածով սահմանված դատարան դիմելու իրավունքը, քանի որ բարենպաստ դատական ակտի կատարման անհնարինությունը նույնն է, ինչ անձին դատարան դիմելու իրավունքից զրկելը :

Տեղեկատվական վեճերի խորհուրդ

Շուշան Դոյրոյան (Խորհրդի քարտուղար) - *Տեղեկատվության ազատության կենտրոնի նախագահ*

Մանանա Ասլամազյան - «Լրատվության այլընտրանքային ռեսուրսներ» ծրագրի տնօրեն

Բորիս Նավասարդյան – Երևանի մամուլի ակումբի նախագահ

Արամ Աբրահամյան - «Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր

Արա Ղազարյան - «Արնի Քնսալթ» փաստաբանական գրասենյակի փոխտնօրեն

ՏՎԽ-ի կարծիքը Տիգրան Ուրիխանյանն ընդդեմ Էդգար Բարսեղյանի դատական գործի վերաբերյալ

2013 թվականի մարտի 25-ին Տեղեկատվական վեճերի խորհուրդը հրապարակել է իր կարծիքը ՀՀ պատգամավոր Տիգրան Ուրիխանյանն ընդդեմ բլոգգեր Էդգար Բարսեղյանի դատական գործի վերաբերյալ:

1. ԳՈՐԾԻ ՀԱՆԳԱՍԱՆՔՆԵՐԸ

2012 թվականի հոկտեմբերի 26-ին «Amore» հայ-իտալական հոլդինգը Հայաստանի Հանրապետությունում Իտալիայի Հանրապետության դեսպանության աջակցությամբ կազմակերպել է «Style Screen» ամենամյա մրցանակաբաշխությունը, որում «Տարվա ոճային քաղաքական գործիչ» անվանակարգում հաղթող է ճանաչվել Աժ պատգամավոր Տիգրան Ուրիխանյանը: Ի պատասխան, բլոգգեր Էդգար Բարսեղյանը www.demotivator.am կայքում տեղադրել է Տիգրան Ուրիխանյանի լուսանկարը՝ պատկերված մանեքենուի կնոջ կիսամերկ մարմնով: Իր արարքը Էդգար Բարսեղյանը պատճառաբանել է հետևյալ կերպ.

«Իմ սուբյեկտիվ կարծիքն է, որ մեր երկրում, որն ունի բազմաթիվ չլուծված խնդիրներ, պատգամավորը, որը առաջին շարքերում պետք է լինի այդ խնդիրների դեմ պայքարելու համար, ժամանակ է ծախսում ոճային երեւալու, դրա մասին մամուլի հաղորդագրություններ ուղարկելու վրա: Եվ քանի որ խոսքը ոճի, մոդայի ոլորտի մասին է, որն ինձ մոտ առաջին հերթին կնոջ հետ է ասոցացվում, ես կնոջ մարմնով պատկերեցի եւ չեմ կարծում, որ կնոջ հետ համեմատելը վիրավորական է» (<http://media.am/MP-sues-blogger>):

Ի պատասխան, Տիգրան Ուրիխանյանը հանդես է եկել հետևյալ հայտարարությամբ.

«Եթե բլոգգերի կարծիքով դա վիրավորանք չէ, ուրեմն այսուհետ իր եւ իր մերձավոր բարեկամների դիմապատկերները կիսամերկ մանեքենուիների մարմիններին մոտաժված կտեսնի տարբեր տեղերում, այդ ժամանակ կփորձեն լսել նրա կարծիքը՝ վիրավորանք է դա, թե՞ ոչ: Ես բազմաթիվ այլ զբաղմունքներ ունեմ եւ նկարներ պատրաստելով չեմ զբաղվում, բայց վստահ եմ? բոլոր այն մարդիկ, ովքեր շատ լավ

հասկանում են՝ ինչ է տեղի ունենում, համապատասխան գործողություններ կիրականացնեն այդ համատեքստում» (<http://media.am/MP-sues-blogger>):

21/11/2012թ.-ին Տիգրան Ուրիխանյանը դիմել է Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարան ընդդեմ Էդգար Բարսեղյանի: Դատարանից խնդրել է սահմանել, որ վիճահարույց լուսանկարով պատասխանողը արատավորել է իր պատիվը, արժանապատվությունը և գործարար համբավը և խնդրել է պարտավորեցնել հրապարակամորեն ներողություն խնդրել, բռնագանձել 1,500,000 դրամ վիրավորանքի և դատական ծախսերի դիմաց (Ըստ www.datalex.am դատական տեղեկատվական համակարգի՝ 3/22/2013թ. դրությամբ), ինչպես նաև www.demotivator.am և www.blognews.am կայքերից ու սոցիալական ցանցերից հեռացնել վիճահարույց լուսանկարը:

27/12/2012թ.-ին հայցվորը միջնորդությամբ դիմել է դատարանին, խնդրելով կիրառել հայցվի ապահովման միջոց և արգելել պատասխանողին համացանցի միջոցով տարածել իր պատիվը, արժանապատվությունը և գործարար համբավը արատավորող որևէ նյութ, այդ թվում վերը նշված լուսանկարը, ինչպես նաև 1,500.000 դրամի չափով արգելանք դնել պատասխանողին պատկանող գույքի և դրամական միջոցների վրա:

Դատարանը միջնորդությունը բավարարել է մասնակիորեն և որոշել է արգելել պատասխանողին համացանցի միջոցով տարածել հայցվորի պատիվը, արժանապատվությունը ու գործարար համբավը արատավորող որևէ նյութ, այդ թվում վիճահարույց լուսանկարը: Դատարանը մերժել է գույքի և դրամական միջոցների վրա հայցագրի չափով արգելանք դնելու պահանջը՝ պատճառաբանելով, որ պահանջը հիմնավոր չէ, քանի որ չի հիմնավորվել դրա անհ-

րաժեշտությունը: Ներկայումս դատական վարույթը նախնական դատական քննության փուլում է:

2. ԵՋՐԱՅԱՆՊԻՍ

Վիճահարույց լուսանկարը պատկանում է քաղաքական երգիծանքի ժանրին: Երգիծանքը գեղարվեստական խոսքի տեսակ է, ինչպես նաև սոցիալական արտահայտչամիջոց, որն իրեն բնորոշ բոլոր չափազանցություններով, իրականությունը աղավաղված ներկայացնելու, հրահրելու ու սուր քննադատության ենթարկելու հատկանիշներով գտնվում է ազատ խոսքի պաշտպանության տակ (Vereinigung Bildender Künstler-ն ընդդեմ Ավստրիայի, թիվ 68354/01, 25/01/2007թ., «33»): Հետևաբար, խնդրո առարկա հարցը կայանում ոչ թե նրանում, թե արդյոք լուսանկարը ինքնին, միջավայրից դուրս վիրավորական էր, թե ոչ, այլ, թե արդյոք հեղինակին հաջողվել է իր խոսքը ողջամտորեն փոխհավասարակշռել այլոց իրավունքների՝ տվյալ դեպքում քննադատության թիրախ անձնավորության արժանապատվության հարգման իրավունքի հետ: Դա որոշելու համար Խորհուրդը հաշվի է առնելու բոլոր գործոնները, որոնք միասին կազմում են խնդրո առարկա տեղեկատվության համատեքստը:

Վիճահարույց լուսանկարով հեղինակը արտահայտել իր բողոքը քաղաքական գործչի կոնկրետ գործողության նկատմամբ: Դա քննադատություն էր, որն ուղղված էր հայցվորի՝ որպես քաղաքական գործչի գործունեությանը, այլ ոչ թե նրա անձնական կյանքին: Հետևաբար, լուսանկարի պատրաստելն ու տարածելը ինքնանպատակ չէր, դա քաղաքացիական ակտիվիստի կողմից քաղաքական գործչի կոնկրետ արարքին տրված յուրահատուկ գնահատական-դատողություն էր:

Գնահատական-դատողության արտահայտումը կարող է պաշտպանվել օրենքով, եթե հիմնված է որոշակի փաստական հիմքերի վրա: Տվյալ դեպքում այդպիսի փաստական հիմքեր էին «Տարվա ոճային քաղաքական գործիչ» մրցանակաբաշխությանը հայցվորի կողմից ներկայանալու, մրցանակը ստանալու և հարցազրույց տալու հանրահայտ հանգամանքները:

Ի հավելումն, պատասխանողի անձը նույնպես գործոն է, որը պետք է հաշվի առնել: Տվյալ դեպքում պատասխանողը քաղաքացիական ակտի-

վիստ է ու բլոգեր, ով իրականացնում է ,հասարակական վերահսկող օղակի (watchdog) իր գործառույթը (Սահմանադրական դատարանի ՍԴՈ-997 որոշում, էջ 22), որը բխում է ժողովրդավարական հասարակության շահից, որով սահմանափակվում է քաղաքացիական իրավունքները սահմանափակու իշխանությունների հայեցողության շրջանակը (Սահմանադրական դատարանի ՍԴՈ-997 որոշում, էջ 22):

Հայցվորի անձը նույնպես գործոն է, որը պետք է հաշվի առնել: Տվյալ դեպքում հայցվորը քաղաքական գործիչ է, ով աչքի է ընկնում իր լայն հրապարակային գործունեությամբ: Նման հանգամանքներում քաղաքական գործիչների նկատմամբ թուլալատրելի քննադատության շրջանակներն առավել լայն է և նրանք պետք է դրսևորեն առավել մեծ հանդուրժողականություն: Դա բխում է ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 2-րդ և 5-րդ հոդվածների սահմանադրաիրավական ընդհանուր բովանդակությունից, քանի որ ժողովրդաիշխանությունն իրականացվում է նաև հանրային ծառայության միջոցով, և այդ ծառայությունը կրող անձանց հանրային և մասնավոր վարքագիծն օբյեկտիվորեն կարող է հասարակական քննարկման առարկա դառնալ (ՍԴՈ-997 որոշում, էջ 20):

Եվ վերջապես, խնդիրը անհրաժեշտ է դիտարկել նաև բարոյականության տեսանկյունից՝ Սարգու իրավունքների եվրոպական կոմիտեիցայի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ներքո, քանի որ խոսքի ազատությունը սահմանափակող հիմքերի շրջանակներում «բարոյականության պաշտպանության» և «այլոց իրավունքների պաշտպանության» երկու իրավաչափ նպատակների միջև առկա է բնական կապ: Տվյալ դեպքում բլոգերը պատասխանողի լուսանկարը պատկերել է մանեքենուի կիսամերկ մարմնի տեսքով, որը, ըստ մեր հասարակությունում ձևավորված բարոյական նորմերի ու արժեհամակարգի, անձին հրապարակավ ներկայացնելու անպարկեշտ եղանակ է:

Հաշվի առնելով վերը նշված բոլոր գործոնները, և հատկապես քաղաքական խոսքի կարևորությունը հասարակական հարաբերություններում, **Խորհուրդը գտնում է**, որ տվյալ դեպքում, այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է դրսևորել հանդուրժողականություն բլոգերի նախընտրած արտահայտչամեթոդի նկատմամբ, որը թեև հագեցած է ծայրահե-

ղությանը, սակայն ուղղված է եղել ոչ թե քաղաքական գործչի անձնական կյանքին, այլ նրա հասարակական գործունեությանը:

Ինչ վերաբերում է գումարային պահանջին, Խորհուրդը կրկին նշում է, որ քաղաքական գործիչները հանրային քննարկման նշանակության փաստերի շրջանակներում բերված բողոքների առնչությամբ ցանկալի է, որպեսզի ձեռնպահ մնան գումարային պահանջներ ներկայացնելուց: Եթե դատարանը բավարարի հայցապահանջը, Խորհուրդը կարծում է, որ իրավունքի խախտման փաստի ճանաչումը ինքնին կարող է դիտվել որպես արդարացի փոխատուցման բավարար եղանակ:

Գույքի ապահովման միջոց կիրառելու մասին դատարանի որոշման առնչությամբ Խորհուրդը գտնում է, որ այն կայացվել է օրենքով սահմանված կարգով, հետապնդում է իրավաչափ նպատակ և պահպանվել է միջոցների ընտրության համաչափության սկզբունքը, քանի որ ընտրվել է իրավունքները սահմանափակող նվազ միջամտող բնույթի եղանակը, որը չի խոչընդոտում պատասխանողի գործունեությունը:

Տեղեկատվական վեճերի խորհուրդ

Շուշան Դոյրոյան (Խորհրդի քարտուղար) - Տեղեկատվության ազատության կենտրոնի նախագահ

Մանանա Ասլամազյան - «Լրատվության այլընտրանքային ռեսուրսներ» ծրագրի տնօրեն

Բորիս Նավասարդյան - Երևանի մամուլի ակումբի նախագահ

Արամ Աբրահամյան - «Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր

Արա Ղազարյան - «Արնի Քնսալթ» փաստաբանական գրասենյակի փոխտնօրեն

ՍԵՎ ՑՈՒՑԱԿ

Այս անձինք խախտել են ճարտարագիտական տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը 2013թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում:

Թեև Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը 2013թ.-ի 1-ին եռամսյակում տեղեկություն տնօրինող տարբեր մարմինների ուղարկել է տեղեկություն ստանալու 60 հարցում, ապա՝ նաև կրկնակի հարցումներ, սակայն տեղեկություն տնօրինող բոլոր մարմիններն արձագանքել են ԻԱԿ-ի հարցումներին՝ առնվազն կրկնակի հարցմանը պատասխան տրամադրելով: Հարկ է սակայն նշել, որ սա պատասխան գրությունների որակական ցուցանիշ չէ. դեռևս շատ են թերի պատասխանները եւ անհիմն պատասխանները, որոնք, սակայն, սեւ ցուցակում չեն արտացոլվում:

- **Հովիկ Աբրահամյան** - ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ

2012թ.-ի նոյեմբերի 22-ին Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնը տեղեկություն ստանալու հարցմամբ դիմել էր ՀՀ Ազգային ժողովին՝ խնդրելով տրամադրել ՀՀ ԱԺ նախագահի՝ 2012թ.-ի 1-ին կիսամյակի կարգադրությունների պատճենները: ԱԺ-ն տրամադրել էր թերի պատասխան՝ ըստ հերթական համարների չներկայացնելով որոշ կարգադրությունների պատճեններ: 2013թ.-ի մարտի 7-ին ԻԱԿ-ը կրկնակի հարցմամբ դիմեց ԱԺ-ին՝ խնդրելով տրամադրել պակասող կարգադրությունները: Սակայն, ԱԺ-ն տրամադրեց անհիմն մերժում՝ պատճառաբանելով, որ տվյալ կարգադրությունները պարունակում են աշխատողի վերաբերյալ անձնական տվյալներ:

BLACK LIST-2013, 1st Quarter

Though in the 1st quarter of the 2013 the Freedom of Information Centre sent 60 information requests, and then double requests to the different information holders, but all the information holders responded to the FOICA's requests, at least to the FOICA's double requests. It should be noted, that this is not a qualitative indicator of the responses: there are still a lot of Incomplete and unjustified responses, which, however, are not reflected in the black list.

- **Mr. Hovik Abrahamyan** - Speaker of the RA National Assembly

On November 22, 2012, the Freedom of Information Center sent an information request to the RA National Assembly, asking to provide provide the copies of the instructions by the President of the RA NA. The NA provided an incomplete answer: 12 copies of the instructions by the Chairman of the RA NA were not provided. On March 7, 2013, the FOICA sent another request to the RA National Assembly asking to provide the missing 12 copies of the instructions. But NA provided an unjustified refusal, claiming that the instructions contain the NA employee's personal data.

The FOICA filed a lawsuit against the RA National Assembly

On April 8, 2013 FOICA filed a suit at the RA Administrative Court against the RA National Assembly, appealing its refusal to the FOICA's information request. FOICA has asked the Court to recognize the fact of violation of the right of FOICA to receive information and oblige the RA National Assembly to provide the requested information.

Freedom of Information Center of Armenia had applied to the RA National Assembly on November 22, 2012 with a written request to provide the following information:

1. Are the instructions of the Chairman of the RA National Assembly posted on the official website of the RA NA, www.parliament.am?
2. Please provide the copies of the instructions by the Chairman of the RA NA for the period 1st quarter of 2012.

Not having received any answer, FOICA sent a request for information repeatedly to the NA on December 5, 2012, asking once again to provide the requested information. On the same day, 05.12.2012, an email was received from the NA reading that additional work is to be done to be able to provide the requested information and it will be provided in a 30-day period.

FOICA vs. the RA National Security Service

On February 11, 2013, the Freedom of Information Center sent a written information request to the RA National Security Service asking to provide the following information:

"Under the agreement "About procedure of the revision of the level of privacy of information classified during the existence of the USSR"

1. The privacy level of what information was reviewed?
2. Who can apply for access to declassified information?
3. What body can the declassified information can be obtained from?
4. Please, provide the copy of the agreement "About procedure of the revision of the level of privacy of information classified during the exis-

On March 4, 2013, 4 months after sending the request, the NA provided an incomplete answer: 12 copies of the instructions by the Chairman of the RA NA were not provided.

On March 7, 2013, the FOICA sent another request to the RA National Assembly asking to provide the missing 12 copies of the instructions. But NA has refused to provide them, claiming that the instructions contain the NA employee's personal data.

Thus, on April 8, 2013 FOICA filed a suit at the RA Administrative Court against the RA National Assembly, appealing the refusal of the RA NA regarding to the FOICA's request to receive information. FOICA has asked the Court to recognize the fact of violation of the right of FOICA to receive information and oblige the RA National Assembly to provide the requested information.

tence of the USSR" signed on April 18, 2011".

On February 21, 2013, the NSS provided an incomplete answer. The response was considered incomplete because the NSS didn't actually respond to the FOICA's request, as well as didn't provide the requested copy of the agreement.

On March 7, 2013, the FOICA sent the second information request to NSS, but received verbally the same incomplete response.

As a result, on April 5, 2013 FOICA filed a suit at the RA Administrative Court against the RA National Security Service, asking the Court to recognize the fact of violation of the right of FOICA to receive a complete answer in a reasonable time and oblige the RA National Assembly to provide the requested information.

Completed Cases:

The head of the "Daughter Marianna" Co. Ltd was imposed to pay an administrative penalty for not providing information

On February 19, 2013 the RA Administrative court decided to impose an administrative penalty on the head of the "Daughter Marianna" Co. Ltd Tigran Vardanyan for not providing information to the Freedom of Information Center's information requests.

On November 18, 2011, the FOICA sent an information request to the head of the "Daughter Marianna" Co. Ltd Tigran Vardanyan asking to provide information about the milk products of the company. The company left the FOICA's request unanswered. On December 6, 2011, the FOICA sent the second information request.

In response to the FOICA's second request on December 16, 2011, the company replied, that the requested information is marked on each packet of the company's product, as well, there was a referral to the company's website. However, the requested information was available neither on the packet of the company's products, nor on the company's website.

As a result, on December 19, 2011, the FOICA filed a lawsuit at the RA Administrative Court asking to

obligate the "Daughter Marianna" Co. Ltd to provide the requested information and to impose an administrative penalty on the head of the company Tigran Vardanyan. The court adopted the lawsuit only with the part of demand to impose an administrative penalty on the head of the company.

By the decision made on February 19, 2013, the RA Administrative court fully satisfied the FOICA's claim, imposing an administrative penalty on the head of the company (fine at the amount of 80.000 AMD, 30.000 AMD from which is for not providing information to the FOICA's first request, and 50.000 AMD for not providing information to the FOICA's second request) and obliging the head of the "Daughter Marianna" Co. Ltd Tigran Vardanyan to compensate court expenses of the FOICA at the amount of 100.000 AMD and the 3.000 AMD state fee paid by the FOICA.

Football Federation of Armenia must answer in 5 days

Freedom of Information Center of Armenia, upon the request of a citizen Ashot Mnatsakanyan, has filed a written request to the president of the Football Federation of Armenia asking to explain why Mnatsakanyan couldn't watch Armenia-Czech Republic football match, while having a ticket.

The lawyer of FOICA Gevorg Hayrapetyan made a request to report who or which organization was responsible for checking the tickets, organizing and creating conditions for the presence of the citizens having acquired tickets for the Armenia-Czech Republic football match on the 26th of March 2013.

The written request indicates the following questions:

"Will any material compensation be provided for the citizens who had bought tickets for the above-mentioned football match and weren't allowed to enter the stadium? If yes, then which body or who will grant this compensation and with what procedure?"

Note that the answer to the written inquiry was given within 5 days after the application is filed according to the Article 9 of the Law of the Republic of Armenia on Freedom of Information.

This answer will help the injured party file a lawsuit in the court. Those who don't get repayment have decided to go to the end in order to assert justice.

Source: *Iragir.am*

FOICA vs. RA Ministry of Finance, Licensing Agency of RA MF and Financial Oversight Inspectorate of RA MF

On March 20, 2013, the court published its decision, by which fully rejected the FOICA's claim.

The FOICA had sent enquiries to the Head of the Licensing Agency of the RA Ministry of Finance Karen Tamazyan and the Head of the Financial Oversight Inspectorate of the RA MF Sona Gharibyan on 29.05.2012 asking to provide the following information:

1. Have the employees of the Licensing Agency /Financial Oversight Inspectorate received any rewards (bonuses, gifts) in 2011?
2. If yes, then who have been rewarded (by the staff list) and with what amount of money (what gift)?
3. How much was the total amount of the monetary rewards of the employees of the Licensing Agency /Financial Oversight Inspectorate.
4. How much was the cost of each of the gifts received by the employees of the Licensing Agency /Financial Oversight Inspectorate and the total sum of the costs of gifts?

In response to FOICA's request, an incomplete answer was received from the RA Ministry of Finance. The answer was considered incomplete since no information requested by FOICA was provided about those employees of the Licensing Agency and the Financial Oversight Inspectorate having received rewards and the amount of rewards received by each employee (the answer to the 2nd question). Therefore, FOICA sent requests again on 23.06.2012, asking to provide complete and exhausting information.

In response to double requests, a memo has been received from the RA Ministry of Finance, by which, making a reference to the RA Labor Code, the RA law "On Civil Service", and the RA law "On Freedom of Information", the information requested by paragraph 2 of the enquiry was refused with the grounding that it was information on personal data of the employee.

Further, FOICA has asked for information about the employees according to the staff list, i.e. not by names. In addition, according to the memo by the RA Civil Service Council, no restrictions shall be applied to providing information about the cost of rewards received by civil servants. The conjunction of the above two conditions indicates that the requested information does not refer to the immunity of the private life of individual civil servant.

As a result, FOICA turned to the RA Administrative Court with a claim on July 24, 2012, asking to:

Recognize the fact of violation of the right of the "Freedom of Information Center" NGO to receive information and oblige the RA Ministry of Finance to provide the required information on with what amount of money have the employees of the Licensing Agency and the Financial Oversight Inspectorate, according to staff list, been rewarded in 2011 (2nd questions in the enquiries).

For refusing twice to provide the required information by the Chief of the Staff of the RA Ministry of Finance Armen Shahnazaryan, as well as for not responding to the information enquiries and thus failing to provide the requested information by the Head of the Licensing Agency of the RA Ministry of Finance Karen Tamazyan and the Head of the Financial Oversight Inspectorate of the RA Ministry of Finance Sona Gharibyan, fine each of them by 30.000 (thirty thousand) AMD.

The first court hearing took place on November 14, 2012. By this court hearing the primary court hearing was completed, and the case proceeded to trial stage. The next court hearing took place on March 5, where the trial phase of the case was over. On March 20, 2013, the court published its decision, by which fully rejected the FOICA's claim.

FOICA vs. "Ashtarak kat" CJSC

The court published its decision on March 26, 2013, by which fully rejected the FOICA's claim. This is a quite a unique case, because having the same facts 2 circumstances 2 different judges made totally different decisions. The same facts existed in the case of "Daughter Marianna" Co Ltd case, where the FOICA's claim was fully satisfied

On November 12, 2011, the "Freedom of Information Center" NGO sent an information request to the director of the "Ashtarak kat" CJSC Stepan Aslanyan asking to provide the following information:

1. Are Your milk products produced by natural or not natural milk?
2. Please provide a list of which milk product of your company is from a natural milk, which is not, and/or provide an information on the quantity of natural milk in each milk product.

As this information request remained unanswered on December 6, 2011, the Freedom of Information Center sent the second information request to the "Ashtarak kat" CJSC asking to provide the above-mentioned information.

The FOICA's second information request also was left unanswered.

Thus, on December 19, 2011, the FOICA applied to the RA Administrative Court asking to obligate the "Ashtarak kat" CJSC providing the requested information and imposing an administrative penalty on the director of the company Stepan Aslanyan.

On January 12, 2012, after the FOICA's claim was filed to the court, a response of the "Ashtarak Kat" CJSC was received, where it was mentioned, that the company responded to the FOICA's first the request, but the response didn't reach the addressee and was returned to the "Ashtarak Kat" CJSC. The "Ashtarak kat" CJSC presented the copy of the response to the FOICA's first request.

On January 23, 2012, the RA Administrative Court made a decision to reject the acceptance of the FOICA's lawsuit finding that the claim is not a subject to the Administrative Court.

On February 6, 2012, the FOICA appealed the Administrative Court's decision. On March 5, 2012, the RA Administrative Court of Appeal satisfied the FOICA's claim partially. The Court satisfied the FOICA's demand to imposing an administrative penalty on the director of the company Stepan Aslanyan and rejected the demand to obligate the "Ashtarak kat" CJSC providing the requested information.

The first court hearing which took take place on August 7, 2012, was postponed. The next court hearing took place on October 4, 2012. The case went to the trial phase. The next court hearing took place on November 16, 2012, where the trial phase of the case was over, and the day of publication of the court decision was dated on December 5, 2012.

The court published its decision on March 26, 2013, by which fully rejected the FOICA's claim.

Over 30.000 Electronic Requests in One Year

Comparison of the answers received indicates that in 2012 the highest number of electronic requests and applications were received by the RA Ministry of Diaspora: 12,765 requests and applications. The next is the Ministry of Finance which received 8,601 electronic requests and applications during 2012. The 3rd agency having received the third largest number of requests and applications in electronic version is the RA Ministry of Education and Science, with 5,027 electronic requests and applications.

On February 5, 2013 the Freedom of Information Center addressed with the electronic requests to receive information to 30 state agencies: the Office to the RA President, RA National Assembly, all RA ministries and marzpetarans (Regional Governor Offices). This time the FOICA sent the requests not via the regular mail service but via email. This initiative of the Freedom of Information Center pursued several goals: first, the FOICA had the purpose to check whether the state government agencies possessing information properly proceed with the requests and applications received by email and to what extent they ensure the timely feedback to letters received electronically from citizens.

The FOICA also had the purpose to receive certain data about how the citizens use the information technologies to address the state agencies and how many applications or requests have been submitted to particular state agency during a one-year period. And finally, these electronic requests of the FOICA enabled to clarify once again how the state agencies address the RA law "On Freedom of Information"; how they exercise the freedom of information right of everyone.

By the electronic request for receiving information, the FOICA has requested to inform:

1. Is any registration of electronic requests and applications received by a particular office being carried out?
2. If yes, is the registration of electronic requests and applications processed separately or jointly?
3. How many electronic requests and applications has any particular office received in 2012 (if the

registration of electronic requests and applications is performed separately, then please provide the number of requests separately and the applications separately)?

30 electronic requests have been sent to those email addresses which are mentioned in the official websites of the particular 30 agencies.

Content of answers

Note that 9 of the 30 agencies did not respond to the electronic requests; these agencies are: Office to the RA President, RA National Assembly, the RA Ministry of Territorial Administration, RA Ministry of Nature Protection, RA Ministry of Agriculture, RA Ministry of Economy, RA Ministry of Energy and Natural Resources, as well as Lori and Vayots Dzor Marzpetarans (Regional Governors' Offices). Therefore, we will present the analysis of the answers based on the content of the answers received from 21 agencies.

The first question of the request was related to registration of electronic requests and applications received by a particular office. The answer to this question by the RA Ministry of Emergency Situations was that the Ministry did not receive any electronic requests and application whatsoever. The RA Ministry of Sport and Youth Affairs has informed that the Ministry does not register electronic requests and applications.

Gegharqunik Marzpetaran did not answer to this question at all. All the rest of agencies that had answered to the FOICA's request have provided complete answer to this question; moreover, nearly all have mentioned in their answers that the registration of electronic requests and applications is

implemented via the Mulberry electronic management system.

The FOICA's second question was related to whether the registration of electronic requests and applications is performed jointly or separately. The only agency practicing separate registration of electronic requests and applications is Tavush Marzpetaran. In response to this question, the rest of the agencies informed that they are doing a combined registration of electronic requests and applications. No reference to this question was made in the answers by the Ministry of Emergency Situations, the Ministry of Sport and Youth Affairs, and Gegharqunik Marzpetaran.

The third question, which was asking to provide the amount of electronic requests and applications received by a particular agency, was not answered by Ararat marzpetaran and the Ministries of Emergency situations and Sport and Youth Affairs. The rest of the agencies have presented the total number of electronic requests and applications received or separately the number of electronic requests and applications.

In response, the RA Ministry of Sport and Youth Affairs informed that it did not perform registration of electronic requests and applications, while the Armavir Marzpetaran did not mention separated numbers of electronic requests and applications since Marzpetaran performs a general registration of requests and applications of all formats. Therefore, we cannot compare the number of electronic requests and applications received by the aforementioned agencies because no separated data on electronic requests and applications were provided.

We need to remember that we deal with electronic version of requests and applications. These numbers do not always reflect the actual number of overall requests and applications. For example, Syunik Marzpetaran has mentioned in its response letter also the number of written and electronic requests and applications it had received; 11 of the total 26 requests received by Syunik Marzpetaran were in electronic format, while only 7 of the total 2,431 applications were electronic.

Tavush Marzpetaran also has presented total numbers of requests and applications received, and this is another case when there is a huge difference between the numbers of written applications and the ones received in electronic version: Marzpetaran has received 6 requests, none of which is electronic and 1,532 applications, with only 3 being electronic.

Thus, comparison of the answers received indicates that in 2012 the highest number of electronic requests and applications were received by the RA Ministry of Diaspora: 12,765 requests and applications. The next is the Ministry of Finance which received 8,601 electronic requests and applications during 2012. The 3rd agency having received the third largest number of requests and applications in electronic version is the RA Ministry of Education and Science, with 5,027 electronic requests and applications.

Among the marzpetarans, Argatsotn Marzpetaran has received the most number of electronic requests and applications: 2,099 requests and applications.

Thus, only in 3 of the 18 ministries – the Ministry of Diaspora, the Ministry of Finance, and the Ministry of Education and Science – the number of the received electronic requests and applications exceeded 25,000 in 2012. The large number of electronic request implies some change in the work style of the state government agencies:

First, a citizen who has sent an electronic request expects an electronic answer, which is more effective in terms of time; therefore there will be a need to create relevant technical conditions for the state government and local self-government agencies in the near future to register the electronic requests and applications from citizens and to answer electronically to them;

The wide use of electronic requests creates necessity of legislative changes: to date, the RA law "On Freedom of Information" does not clearly define what is an electronic request and what is the procedure for proceeding it;

Finally, it is necessary to ensure improved knowledge of responsible officials in state government and local self-government agencies in the field of

information technologies, which is a critical precondition for effective work.

In 2012, it was only the Ministry of Emergency Situations that did not receive any electronic request or application.

In 2012, the least number of electronic requests and applications were received by Tavush, Shirak, Syunik, and Gegharqunik Marzpetarans. Tavush Marzpetaran has received 3 electronic applications (no electronic requests were received), Shirak Marzpetaran – 16, Syunik Marzpetaran – 18, and Gegharqunik Marzpetaran - 21 requests and applications. Among the ministries, the least number of electronic requests and applications were received by the RA Ministry of Urban Development: 77 requests and applications.

All ministries having answered to the FOICA request, together, have received total of 28,902 electronic requests and applications in 2012, while Marzpetarans have received 3,629 electronic requests and applications.

The content of the answers from the perspective of FOI

As mentioned above, the FOICA had presented total of 30 requests to the Office to RA President, the RA National Assembly, and all RA ministries and marzpetarans. Out of these 30, answers were received for 21 (70%), while 9 (30%) were left unanswered. Moreover, 5 of the 9 silent refusals are coming from ministries (those of Territorial Administration, Nature Protection, Agriculture, Economy, and Energy and Natural Resources), and 2 are from marzpetarans (those of Lori and Vayots Dzor). The Office to the RA President and the RA National Assembly have also left unanswered the electronic requests addressed to them.

It is noteworthy that there is a separate section in the official website of the RA President entitled "Letter to the President". This section of the website says, however, that electronic version of letters sent to the RA President cannot be considered to be formal; they are exclusively of informative nature and are not subject to be examined through official processing. (<http://www.president.am/hy/send-letter-to-president/>):

It should be mentioned that silent refusals have a rather large share - 30%. These requests of the FOICA indicated that in the case of electronic requests the number of silent refusals is the same as it used to be in the case of silent refusals to written requests. This can be speaking for the lack of the culture in the state government agencies working with citizens electronically or for the lack of both knowledge and technical skills for working electronically. Of course, one cannot exclude also the fact that the large number of silent refusals can be stemming from technical problems characteristic of the electronic mail.

Nineteen of the 21 requests that were answered (63.3% of the total requests and 90.5% of those having been answered) were given complete answers, of which 17 requests were given timely complete answers and 3 were given delayed complete answers. Two (6.7% of the total requests and 9.5% of those having been answered) were provided incomplete answers. The incomplete answers were presented without delay.

The authors of the incomplete answers are Ararat and Gegharqunik Marzpetarans. The answer from the Ararat Marzpetaran was considered incomplete because no information on the number of electronic requests and applications were provided (the answer to the 3rd question of the FOICA's request). And the answer from the Gegharqunik Marzpetaran lacked data on registration of electronic requests and applications (the answer to the 1st and 2nd questions of the FOICA's request).

Among the 21 electronic requests having been answered, 12 (57.1% of the requests having been answered) the answers were provided in paper version, via regular mail service. Answers to 9 requests (42.9% of the requests having been answered) were provided via email. Note that in some cases, simultaneously with the response letters received via email, also the paper version of the letter was provided via regular mail service. In such cases the FOICA has considered the answer provided in the electronic version (naturally, the paper versions of the response letters reached to the FOICA later than the electronic versions).

Thus, although the FOICA had sent all requests via email, however in most cases they were given answers in paper version or also in paper version. This indicates once again that there are no procedures in place to regulate the registration and electronic response for electronic requests and applications. The issue of electronic requests is not regulated also by the law on FI; therefore, to provide the FOICA with proper information, information holders prefer to answer the electronic requests in paper version or also in paper version.

Deadlines for answers

Nine of the 30 electronic requests (30%) were left unanswered; 18 (60%) were provided timely answers, while 3 (10%) were answered with violation of the deadline. As we can see, the timely responses make a considerable share of the responses provided. It should also be mentioned that in the case of 15 of the 18 timely responses, the FOICA requests were answered within 1-3 days after sending the request.

In terms of timeframe, the Ministry of Labor and Social Affairs and the Ministry of Justice, together with the Kotayq Marzpetaran, proved to be the best; they provided complete electronic answers to the

FOICA's requests 1 day after sending the request.

In terms of timeframe, the worst agency was the Ministry of Transport and Communication, which provided a complete paper version response to the electronic request addressed to it only 1 month and 15 days after sending the request.

The rest of the agencies have responded to the FOICA's requests during 2 to 11 days. The FOICA's requests were provided responses in 5.4 days on average.

You can find FOICA's requests and answers of the agencies at www.givemeinfo.am.

The Office to the RA President has Allocated AMD 500 million to 31 NGOs

The Office to the RA President has envisaged roughly 500 million drams for funding NGOs during 2010-2013, of which 31 NGOs have received AMD 499.818.061 during those three years. Some of these NGOs received funding in two straight years, 2011 and 2012.

FOICA had addressed on March 20, 2013 to the RA Government with a written request to receive information and has received information about the funding allocated for NGOs from the RA state budget in 2010-2012.

According to the evidence provided by the Ministry of Finance on April 4, 2013, the Office to the RA President has envisaged roughly 500 million drams for funding NGOs during 2010-2013, of which 31 NGOs have received AMD 499.818.061 during those three years. Some of these NGOs received funding in two straight years, 2011 and 2012. For instance, Development and Integration NGO was financed 6 times during 2011-2012, with total of AMD 74 million and 978 thousand. By the way, this NGO has received the most amount of funding from the Office to the President during 2010-2012.

The next most financed NGOs are Yeritasardner Yerkir (Youth Country) and Arbanyak (Satellite), with AMD 27 million and 492 thousand and 27 million and 10 thousand, respectively. Interestingly, there is no information on the internet about the activity of these organizations.

See also <http://givemeinfo.am/hy/case/1164/>

The list of NGOs that have received funding from the state budget in 2010-2012 is available <http://www.foi.am/en/articles/item/1212/>.

State Funding For Obscure NGOs Raises Questions

Shushan Doydoyan, the director of the Center for Freedom of Information, said she has tried in vain to obtain information about the work of the 31 NGOs. "This is surprising because nowadays any organization is interested in informing as many people as possible about their activities," Doydoyan told RFE/RL's Armenian service. "However, these NGOs are trying to stay in the shadow."

President Serzh Sarkisian's staff has allocated some 500 million drams (\$1.2 million) in grants to three dozen non-governmental organizations that have generally avoided publicizing their activities purportedly including human rights advocacy.

The Yerevan-based Center for Freedom of Information has obtained detailed information about the funding, provided from 2010-2012, from the Armenian Finance Ministry. The latter had to make it available in accordance with Armenia's freedom of

information legislation.

Hardly any of the 31 recipients of the presidential grants has been covered by the Armenian media to date. The government data shows that many of them were founded and registered with the Justice Ministry shortly before receiving state funding.

According to Arman Saghatelian, Sarkisian's press secretary, decisions regarding the funding were made by a team of presidential administration officials and representatives of "partner organizations." In written comments to RFE/RL's Armenian service

(Azatutyun.am) sent late last week, Saghatelian said that this “monitoring group” oversaw the use of the presidential grants. He said it is now looking into ways of making the state assistance to the civil society more “program-based and development-oriented.”

One such NGO, called Development and Integration, accounted for the single largest share of that assistance. In 2011-2012 it received six grants totaling almost 75 million drams. The Justice Ministry’s electronic registry of Armenian legal entities lists Levon Martirosian, a pro-government lawmaker, among its founders. Martirosian worked as an assistant to President Sarkisian before being elected to parliament in May 2012.

Practically nothing is known about the activities of Development and Integration. The same is true for virtually all other grant recipients. Six of them have the same person, Suren Barseghian, among their founders.

Shushan Doydoyan, the director of the Center for Freedom of Information, said she has tried in vain to obtain information about the work of the 31 NGOs. “This is surprising because nowadays any organization is interested in informing as many people as possible about their activities,” Doydoyan told RFE/RL’s Armenian service. “However, these NGOs are trying to stay in the shadow.”

Even locating them is not an easy task. Two of them, the self-declared human rights group Arbanyak (Satellite) and the Country of Youth organization supposedly promoting proper health care, have the same registered address. An RFE/RL journalist discovered that their purported premises located at an office building in downtown Yerevan are now empty. A woman working there, who described herself as the building manager, said she has never heard of either organization.

Another presidentially supported NGO, Educated Generation, claimed to have an office on the same street in the city center. It turned out to be an empty apartment. Residents of the apartment block were unaware of Educated Generation. “I’ve never heard that name before,” said one neighbor.

This obscurity is in sharp contrast to the high-profile activities of Armenia’s best-known NGOs that are financed, as a rule, by Western governments, international organizations and foreign private foundations. Many of them are engaged in civil rights advocacy, regularly criticizing the government.

Levon Barseghian is a veteran pro-democracy campaigner who runs one such group, the Gyumri-based Asparez Journalists’ Club. “It’s unclear how newly established NGOs were getting that state funding so quickly,” he said. “There was little public awareness of their activities.”

Boris Navasardian, the chairman of the Yerevan Press Club, linked the problem with the overall lack of transparency in various tenders and funding contests administered by Armenian state bodies. “We know how state tenders are handled,” he said. “Grants are distributed in the same fashion.”

“We want the civil society’s activities to be as transparent as possible,” added Navasardian.

Source: azatutyun.am

www.foi.am
www.givemeinfo.am

«ԻՆՖՈՐՄԱՑԻԱՅԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ԶԿ

FREEDOM OF INFORMATION CENTER OF ARMENIA

Հասցե/ Address: ք. Երևան, Փ. Բյուզանդի 1/3, 4-րդ հարկ
4-th floor, 1/3 P. Buzand str., Yerevan, Armenia

Հեռ./Ֆաքս, Tel/fax: 560 360

Էլ. փոստ/ e-mail: foi@foi.am

Կայք/Website: www.foi.am; www.givemeinfo.am